DOCUMENT RESUME

ED 252 090 FL 014 764

TITLE Curriculum Guide for Polish Language Arts, Elementary Levels A, B Working Draft. = Program Nauczania Jezyka Polskiego Wskazowki Metodyczne, Poziomy elementarne A, B.

INSTITUTION Chicago Board of Education, Ill. Dept. of Curriculum.

PUB DATE 77

NOTE 198p.; For related document, see FL 014 765.

PUB TYPE Guides - Classroom Use - Guides (For Teachers) (052)

LANGUAGE Polish

EDRS PRICE MF01/PC08 Plus Postage.

DESCRIPTORS *Class Activities; Curriculum Guides; *Educational Objectives; Elementary Education; Introductory Courses; *Language Arts; Limited English Speaking; Literature Appreciation; *Polish; Reading Comprehension; Study Skills

ABSTRACT

A guide to assist teachers of Polish language arts as the first language of students in the Chicago public schools' transitional bilingual education program follows objectives parallel to those set out for English language instruction, to preserve the integrity of the Polish language. Lessons are presented as suggestions for teaching toward the stated objectives for word attack, comprehension, study skills, and literature at each of two elementary levels, and teachers are encouraged to add and develop their own activities. Evaluation criteria are provided at the end of each lesson. Space is provided in each lesson for teachers to note the materials and strategies found most successful. A 16-item bibliography is appended. Except for the preface and some bibliography items, the text is entirely in Polish. (MSE)

****
* Reproductions supplied by EDRS are the best that can be made *
* from the original document. *
****

ED252090

"PERMISSION TO REPRODUCE THIS MATERIAL HAS BEEN GRANTED BY

Chicago Board of Education

TO THE EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)."

U.S. DEPARTMENT OF EDUCATION
NATIONAL INSTITUTE OF EDUCATION
EDUCATIONAL RESOURCES INFORMATION CENTER (ERIC)

X This document has been reproduced as received from the person or organization originating it.

[ ] Minor changes have been made to improve reproduction quality.

• Points of view or opinions stated in this document do not necessarily represent official NIE position or policy.

CURRICULUM GUIDE FOR POLISH LANGUAGE ARTS

PROGRAM NAUCZANIA JEZYKA POLSKIEGO

WSKAZOWKI METODYCZNE

Elementary Levels A B

Poziomy elementarne A B

Working Draft

JOSEPH P. HANNON

General Superintendent of Schools

BOARD OF EDUCATION

CITY OF CHICAGO

Copyright © 1977
Board of Education
of the
City of Chicago
Chicago, Illinois

On the cover: Polish Christmas Tree Ornament - SWAN - Mobile.

Materials needed: Thin paper, scissors, glue, thread.

Take two sheets of paper and fold in half. Copy only half of the design and cut through four sheets of paper to make the mobile. Dip a double length of thread in glue, forming a loop at the top. Using the folded line as the axis of the ornament, place the thread between the two papers. After the glue dries, open up for a 4-sided effect.

CONTENTS
SPIS TREŚCI

Preface v
Przedmowa vi

Acknowledgment vii
Wyrazy uznania

LEVEL A
Poziom A 1

Word Attack
Rozszerzanie słownictwa 3

Comprehension
Pojmowanie 27

Study Skills
Przyswajanie 53

Literature
Literatura 67

LEVEL B
Poziom B 97

Word Attack
Rozszerzanie słownictwa 99

Comprehension
Pojmowanie 129

Study Skills
Przyswajanie 163

Literature
Literatura 175

Bibliography
Bibliografia 201

PREFACE

This guide was written to help teacher teach the Polish language arts as the first language of students in a transitional bilingual education program; to follow the systematic and spiral order of presenting the objectives of the Continuous Progress Program.

In order to preserve the integrity of the Polish language all of the objectives essential to the mastery of the Polish language have been presented. We have emphasized the Polish objectives that match or are the same as the objectives of the English language. A close correlation exists between the Polish language objectives and the English language objectives in writing, study skills, and literature. The objectives that do not match are noted by letters of the alphabet following the number of the objective (a, b, c). Some declensional patterns are not stressed on the first four primary levels.

An almost perfect correlation of objectives can be noted in the areas of comprehension, study skills, and literature. This close parallel is also found in writing, as the alphabets of both languages are derived from the Roman alphabet.

The lessons presented in this guide are offered only as suggestions on how to teach toward an objective. The teacher should be creative in providing other activities to assure that the child masters the objective. The activities suggested here should be adopted or enriched according to the teaching-learning situation in which the teacher develops the lesson.

The materials selected and the vocabulary used should be based upon the child's own background of experience and interests, the teacher's knowledge of the child's achievement level, his cultural background, and his socioeconomic level.

Should the evaluation at the end of each lesson indicate that the instruction has not produced the desired learning effect, the teacher should reteach the objective utilizing other materials and activities not previously used. A score of 80 percent, unless otherwise indicated in the guide, is accepted as evidence of mastery of the objective.

In addition to the bibliography provided in this guide, it is essential that the teacher list on each page all books and materials used in successfully teaching the objective. It is also important that the teacher indicate those strategies found most effective in the achievement of the objectives.

This information will serve as a valuable reference for the teacher and should be shared with other teachers, bilingual program coordinators, and with the writers of this guide of Polish Language Arts.

PRZEDMOWA

Niniejsze Wskazówki metodyczne zostały opracowane z myślą o nauczycielu uczącym dzieci, których pierwszym. rodzinnym językiem jest język polski. Wskazówki te odzwierciedlaja tzw. program ciągłego postępu, który jest przyjęty przez wszystkie szkoły podlegające chicagowskiej Radzie Szkolnej. Są one stosunkowo dokładnym tłumaczeniem Reading Guide, z cyklu Curriculum Guide in Reading for the Elementary School, Board of Education, City of Chicago, ed. 1976.

W celu adoptowania tego programu i przystosowania go do nauczania języka polskiego, szereg celów zostało zmodyfikowanych, lub dodanych. Nauczyciel znajdzie je zwracając uwagę na małe litery alfabetu po numerze celu (np.1a,1b..itd.).

Najbardziej odpowiadają sobie angielskie i polskie lekcje w takich działach jak: literatura, przyswajanie i nauka pisania. Szczególnie identyczne są cele, których głównym zadaniem jest uczenie dzieci rozpozanwania poszczególnych liter alfabetu, ze względu na prawie identyczny alfabet obu języków.

Wskazówki metodyczne to książka, której zadaniem jest pomóc nauczycielom. Przynosi informacje, zawiera sugestie, przedstawia propozycje. Ale nie rozstrzyga wszystkich trudności, nie pełni roli wyczerpującego poradnika metodycznego. Nauczyciel korzystający z niniejszej książki powinien w miarę swych możliwości i warunków, starać się znaleźć inne rozwiazania i przykłady.

Sugerowane zajęcia mogą być przyjęte bez zmian, lub adoptowane do potrzeby chwili i okoliczności. Zarówno słownictwo, jak i pozostały materiał wybrany przez nauczyciela, powinien być dostosowany do poziomu dzieci, ze specjalnym zwróceniem uwagi na środowisko z jakiego pochodzą.

Z chwilą, gdy po przeprowadzeniu zajęć wyniki nie osiągnęły wymaganej dokładności, sugeruje się powtórzenie ich, stosując odmienną metodę w traktowaniu tematu.

Wszystkie sugestie i nowe źródła (pomijajac te, które znajdują się w dołączonej bibliografii), z których korzysta nauczyciel powinny być zanotowane u dołu każdej strony, na specjanie przeznaczonym do tego celu miejscu.

Informacje te posłużą następnie jako cenne wskazówki nie tylko dla nauczyciela, ale również dla zespołu, który opracowuje dalsze zajęcia dla programu dwujęzycznego nauczania języka polskiego.Wszelkie uwagi krytyczne, sugestie i pomysły będą mile widziane przez personel Rady Edukacyjnej, zajmujący się programami nauczania języka polskiego.

ACKNOWLEDGMENT

INSTRUCTION AND PUPIL SERVICES

Manford Byrd, Jr.
Deputy Superintendent

DEPARTMENT OF CURRICULUM

Lorraine M. Sullivan
Assistant Superintendent

BUREAU OF PROGRAMS FOR NON-ENGLISH-SPEAKING CHILDREN

Nell L. Gonzalez
Director

COMMITTEE ON THE CURRICULUM FOR POLISH LANGUAGE ARTS

Oriano Nomellini, Principal, Philip D. Armour Elementary School, Coordinator

Anna M. Rychlinski, Polish Language Instructor, Triton and Morton Junior Colleges, Curriculum Writer

Helena Sromek, Teacher, Polish School, Curriculum Writer

Zofia J. Werchun, Associate Professor, Wright Junior College, Editor

Mitchel Winthrop, Teacher, Hanson Park Elementary School, Curriculum Writer

Czeslawa Wolfe, Teacher Aide, Hanson Park Elementary School, Curriculum Aide

It is the policy of the Board of Education of the City of Chicago not to discriminate on the basis of race, color, national origin, or sex in educational programs or employment policies and practices.

POZIOM A

ROZSZERZANIE SŁOWNICTWA

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: wzrokowo-ruchowa; rozpoznawanie imion	CEL Nr. AR1
CEL LEKCJI	Z listy imion uczeń wybierze własne imię.	

Metoda nauczania

Przygotuj po dwie kartki dla każdego dziecka. Na jednej kartce należy wypisać imię dziecka małymi, na drugiej dużymi literami. Jeden komplet kartek należy umieścić na specjalnej tablicy w widocznym miejscu. Drugi komplet kartek należy rozdać dzieciom. Nauczyciel poleci uczniom znaleść identyczną kartkę na tablicy. Nauczyciel zacznie od imion, później może włączyć nazwiska dzieci. Rozmieszczenie kartek na tablicy powinno być zmieniane tak, aby uczeń rozpoznał swoje imię porównując napisy, a nie odnajdując miejsce kartki.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna swoje imię z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

4

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: słuchowo-wzrokowa Imię, nazwisko, adres i numer telefonu.	CEL Nr. AR 2
CEL LEKCJI	W odpowiedniej sytuacji, uczeń udzieli informacji o sobie, podając imię, nazwisko, adres i numer telefonu.	

Metoda nauczania

Należy zorganizować zabawę, w której dzieci będą udawały, że się zgubiły. Cel zabawy polega na tym, że dziecko informuje policjanta jak się nazywa i gdzie mieszka. Naprzód nauczyciel występuje w roli policjanta, później można podzielić klasę na mniejsze grupy, w których dzieci przejmują rolę policjantów. Policjant powinien zadać zgubionym uczniom następujące pytania:

Jak się nazywasz?
Gdzie mieszkasz?
Jaki jest twój numer telefonu?

Wydzielone miejsce w klasie służy jako "dom"/.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń poda swoje imię, nazwisko, adres i numer telefonu z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; powtarzanie słów	CEL Nr.	AR3

CEL LEKCJI

Uczeń potrafi powtórzyć dwu i trzy sylabowe słowa podane przez nauczyciela.

Metoda nauczania

Uczeń powtarza następujące dwu, trzy lub cztero sylabowe słowa.

wózek	głupi	siatkówka
piesek	balon	parasol
żółty	kotlet	wakacje

Wprowadź inne, znane uczniom słowa.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń powtórzy dwu lub trzy sylabowe słowa z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Rozszerzanie słownictwa — Poziom: A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Analiza fonetyczna: wzrokowo-ruchowa; powtarzanie wzorów z lewa w prawo — CEL Nr. AR4

CEL LEKCJI

Uczeń dopełni otrzymany wzór posuwając się z lewa w prawo.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie, jak na rysunku poniżej, które uczeń dokończy.

Każ uczniom powtarzać dane wzory.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dokończy wzór posuwając się z lewa w prawo z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Poziom A

Rozszerzanie słownictwa

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — CEL Nr. AR5

Analiza fonetyczna: słuchowo-wzrokowo-ruchowa; odróżnianie prawej strony od lewej.

CEL LEKCJI

Po otrzymaniu odpowiednich wskazówek co do położenia przedmiotów w klasie w odniesieniu do danego punktu, uczeń wskaże, które przedmioty znajdują się po prawej, a które po lewej stronie.

Metoda nauczania

Oznacz ręce uczniów literami P-prawa, L-lewa. Naucz sprawdzania strony za pośrednictwem rąk. Uczeń wskaże, które przedmioty znajdują się po jego prawej, a które po lewej stronie. Powtarzaj ćwiczenia umieszczając przedmioty np. klocki, zabawki, instrumenty muzyczne jedne obok drugich. Poleć uczniowi wskazać położenie jednego przedmiotu w stosunku do drugiego. Gdy uczniowie potrafią rozpoznawać strony, zdejm oznaczenia z rąk i prowadź ćwiczenia dalej.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odróżni położenie po prawej i lewej stronie z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

8

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; rozpoznawanie dźwięków	CEL Nr. AR6

CEL LEKCJI Uczeń, mając oczy zamknięte, rozpozna źródło dźwięku.

Metoda nauczania

Zorganizuj następujące gry:

Uczeń, mając zasłonięte oczy, nazwie przedmiot który, lekko uderzony, wydaje specyficzny dźwięk.

* * *

Uczeń ma zasłonięte oczy. Sygnalizując ręką poleć drugiemu uczniowi powiedzieć "Dzień dobry, /imię pierwszego ucznia/." Pierwszy uczeń reaguje: "Dzień dobry, /imię drugiego ucznia/."

* * *

Każ uczniom usiąść na podłodze pośrodku klasy. Uczniowie mają zamknięte oczy. Udeż w jakiś przedmiot. Każ uczniom wskazać kierunek, skąd dochodzi dźwięk.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna źródło dźwięku z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Rozszerzanie słownictwa — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; klasyfikacja dźwięku. — CEL Nr. AR7

CEL LEKCJI — Mając dane dzwięki różnego nasilenia i wysokości, wydawane przez instrumenty muzyczne, uczeń rozróżni dźwięki, określając każdy jako: głośny, cichy, wysoki lub niski.

Metoda nauczania

Zademonstruj, przy użyciu pianina, dźwięki głośne, ciche, wysokie i niskie, aby uczniowie zrozumieli poszczególne określenia. Kiedy uczniowie potrafią rozróżnić dźwięki pianina przy pomocy powyższych określeń, wprowadź inne instrumenty muzyczne.

Można zorganizować zabawę w której uczniowie wstają, gdy dźwięk jest wysoki, siadają, gdy jest niski, klaskają w dłonie, gdy jest głośny, i zakrywają usta, gdy jest cichy.

Można zwrócić się do uczniów, aby naśladowali te dźwięki, dostosowując głosy do nasilenia dźwięków głośnych, cichych, wysokich, lub niskich.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń określi dźwięk jako głośny, cichy, wysoki lub niski z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

10

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; powtarzanie wzorów dźwiękowych	CEL Nr.	AR8

CEL LEKCJI

Mając dane dźwięki w różnych rytmach, uczeń odtworzy wzór usłyszanego dźwięku.

Metoda nauczania

Używając rąk lub bębenka daj przykład rytmicznych wzorów.

Uczniowie kolejno powtarzają przykłady różnych rytmów.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń powtórzy wzór rytmiczny z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Rozszerzanie słownictwa — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Analiza strukturalna: wzrokowo-ruchowa; rozróżnianie wielkości — CEL Nr. AR9

CEL LEKCJI

Mając dany komplet przedmiotów, uczeń wskaże różnice w wielkości tych przedmiotów.

Metoda nauczania

Zacznij od definicji pojęcia duży/mały, pokazując przedmioty różnych wielkości. Zapytaj, który ze wskazanych przedmiotów jest większy, a który mniejszy. Przedmioty takie jak: kartony po mleku, piłki i klocki, mogą być użyte do tego celu. Rozpracuj odpowiednie materiały ćwiczeniowe na papierze /przykład zamieszczony poniżej/.

Nauczyciel ustnie każe uczniom zakreślić duży, lub mały przedmiot.

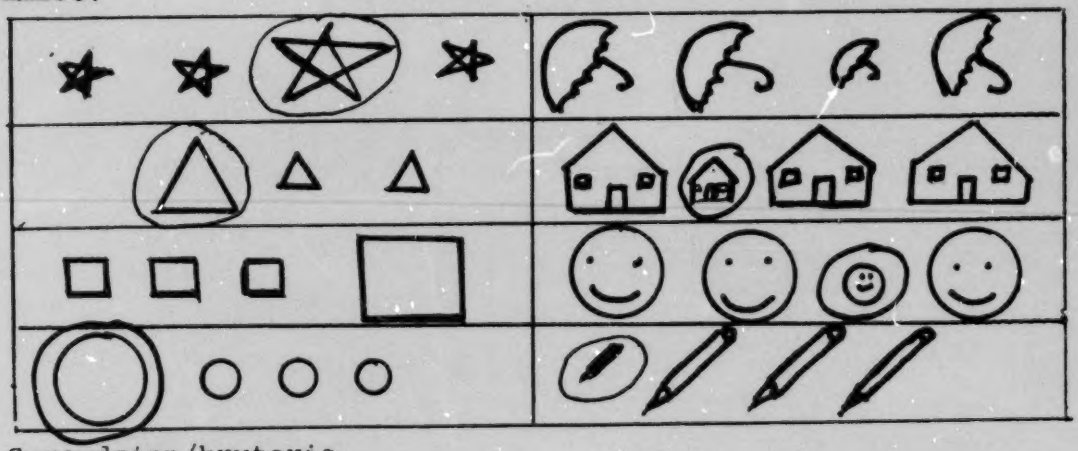

Sprawdzian/kryteria

Uczeń prawidłowo wskaże różnicę w wielkości z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: wzrokowo-ruchowa; określanie położenia przedmiotu	CEL Nr.	AR10

CEL LEKCJI

Mając dany przedmiot położony w pewnej pozycji w stosunku do drugiego przedmiotu, uczeń ustnie określi, który z dwóch znajduje się: nad, pod; blisko, daleko; w, na; na górze, na dole.

Metoda nauczania

Nauczyciel przygotuje jedną z nastąpujących zabaw:

"Powiedz mi gdzie jest piłka?" Nauczyciel położy piłkę na pudełko i zapyta ucznia: "Gdzie jest piłka?" Uczniowie odpowiedzą: "Na pudełku." Nauczyciel kontynuuje zabawę umieszczając piłkę w różnych pozycjach, jak: nad, pod, blisko, daleko, w, na górze, na dole, w stosunku do pudełka, a uczniowie kolejno określają dokładne położenie piłki

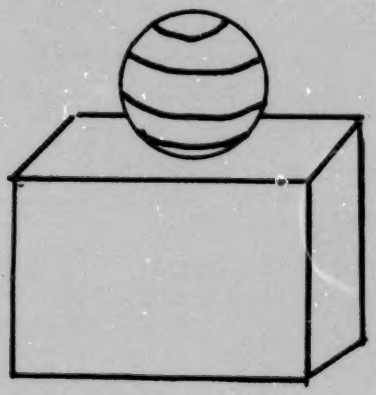

Sprawdzian/kryteria

Uczeń określi położenie przedmiotu z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; rozróżnianie dźwięków poszczególnych słów	CEL Nr.	AR11

CEL LEKCJI

Na podane przez nauczyciela słowo ustnie, uczeń znajdzie inne, które zaczyna się tym samym dźwiękiem.

Metoda nauczania

Nauczyciel i uczniowie stają w kółku. Nauczyciel wypowiada słowo i siada. Uczniowie, indywidualnie, w kolejności podają inne słowa, które zaczynają się tym samym dźwiękiem. Uczniowie, którzy odpowiadają poprawnie siadają. Powtarzając zabawę nauczyciel może zmieniać pozycję z siedzącej na klęczącą, stojącą z rękoma na biodrach itp., podając słowo zaczynające się innym dźwiękiem. Uczniowie odpowiadający poprawnie naśladują pozycje przyjmowane przez nauczyciela.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odpowie z dokładnością 80% zestawiając słowa zaczynające się tym samym dźwiękiem.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

14

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: wzrokowo-ruchoma; zestawianie dużych i małych liter	CEL Nr. AR12

CEL LEKCJI Mając dane duże litery i serię małych liter, uczeń zestawi dużą literę z odpowiadającą jej małą literą.

Metoda nauczania

Przygotuj zajęcia polegające na wycinaniu i przyklejaniu: uczeń wytnie małe litery i przyklei je przy odpowiednich dużych literach. Przygotuj ćwiczenia na wszystkie litery alfabetu.

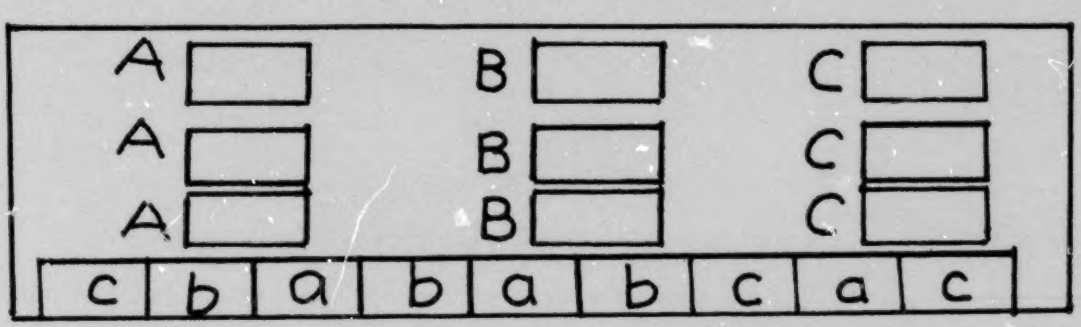

Według innego sposobu, kartki z dużymi literami można umieścić na specjalnej dużej karcie z kieszonkami. Kartki z małymi literami rozdać dzieciom. Pojedynczo, dzieci umieszczą na tablicy swe kartki z małymi literami przy odpowiednich dużych literach.

Wskazanym jest potwórzyć ćwiczenie kilka razy zmieniając kartki z małymi literami, tak, aby dać uczniom możność zapoznania się z różnymi literami.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń potrafi zestawić duże litery z małymi literami z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: wzrokowo-słuchowo-ruchowa; rozpoznawanie dużych i małych liter.	CEL Nr. AR13

CEL LEKCJI

Mając daną grupę kartek z dużymi i małymi literami, uczeń nazwie wszystkie duże i małe litery w kolejności lub poza kolejnością.

Metoda nauczania

Przygotuj kartkę na każdą dużą i małą literę. Uczniowie kolejno wyciągają kartkę i nazywają litery ułożone w porządku alfabetycznym. Następnie pomieszaj kartki i uczniowie powtórzą ćwiczenie.

Wariant: Kartki będą rozdane uczniom. Nauczyciel albo też wyznaczony uczeń wywoła literę, a uczeń posiadający ją wstanie.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń nazwie wszystkie duże i małe litery z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Rozszerzanie słownictwa — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Analiza fonetyczna: wzrokowo-ruchowa; rozróżnianie numerów/cyfr. — CEL Nr. AR14

CEL LEKCJI

Mając daną serię cyfr, z których jedna jest identyczna z tak zwaną "cyfrą-kluczem," uczeń rozpozna ją.

Metoda nauczania

Należy rozumieć, że chodzi tu o rozróżnianie cyfr - symboli. Jako ćwiczenie można ułożyć specjalną tablicę z cyframi, jak poniżej, na której dzieci zakreślą cyfrę pokrywającą się z pierwszą w rzędzie.

3	4	3	6	1
5	8	6	5	2
9	9	4	7	8
6	2	5	8	6
4	1	7	4	9

Sprawdzian/kryteria

Uczniowie rozpoznają identyczne cyfry z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Rozszerzanie słownictwa — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Analiza fonetyczna: wzrokowo-ruchowa; odróżnianie kolorów — CEL Nr. AR15

CEL LEKCJI: Patrząc na kolory pokazywane przez nauczyciela--żółty, czerwony, niebieski, pomarańczowy, zielony, fioletowy, czarny, brązowy, biały--uczeń rozpozna je.

Metoda nauczania

Należy zdawać sobie sprawę z tego, że umiejętność rozróżniania kolorów jest czynnością ciągłą. Następująca metoda może być użyta w celu zademonstrowania i ugruntowania tej umiejętności. Nauczyciel może zacząć od pokazania jednego lub dwóch kolorów i przedyskutowania ich w związku z przedmiotami w danym kolorze. Każ uczniowi nazwać kolor każdego przedmiotu. Aby rozwinąć pojęcie poszczególnych kolorów sporządź odpowiednie ćwiczenie zawierające kolory, o których poprzednio była mowa. Po ugruntowaniu danego koloru można przystąpić do wprowadzania następnego, mając na uwadze konieczność stałego powtarzania poznanych już przez dzieci kolorów.

Przygotuj odpowiednie tablice ścienne, na których będą figury geometryczne w różnych kolorach z napisem nazwy koloru. Można też umieścić poszczególne przedmioty w odpowiednich kolorach w różnych miejscach klasy.

Zachęć uczniów do ustawiania się w rzędy w zależności od koloru ubrań, koszul, sukienek, butów, itd.

Sporządź specjalne kartki z kolorami i każ uczniom rozpoznawać poszczególne kolory.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozróżni dane kolory z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

18

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: wzrokowo-ruchowa; odtwarzanie	CEL Nr. AR16
CEL LEKCJI	Mając dany kształt kwadratu, prostokąta, trójkąta, oraz koła, uczeń odtworzy te kształty.	

Metoda nauczania

Ułóż ćwiczenie,jak poniżej. Uczeń odtworzy każdy kształt według wzoru.

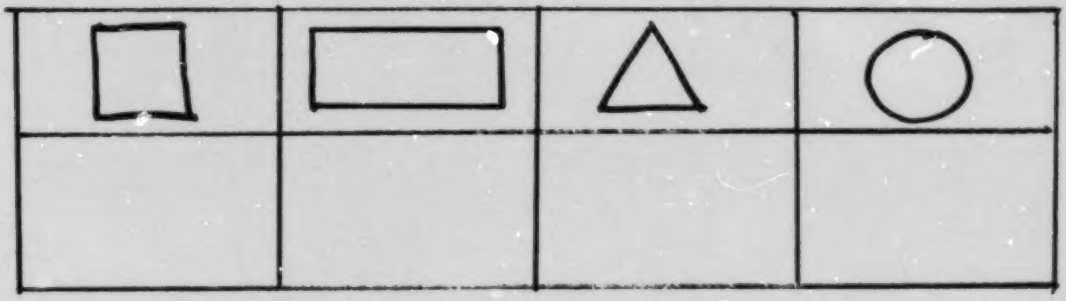

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odtworzy kształt kwadratu, prostokąta, trójkąta, lub koła z dokładnością 90%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: wzrokowo-słuchowo-ruchowa; odróżnianie kształtów	CEL Nr. AR17

CEL LEKCJI

Mając dany zestaw figur geometrycznych, uczeń rozpozna ich kształty i nazwie je.

Metoda nauczania

Zwróć uwagę ucznia na formy poniżej podane i na ich nazwy. Wskazując na różne przedmioty w klasie, pytaj uczniów: "Jakiego kształtu jest ten przedmiot?" Uczniowie odpowiedzą: "to jest koło," itd. Dla wprawy rozpracuj ćwiczenie podobne do ponizszego. Podaj nastepujące wskazówki:

1. Zamalować wszystkie koła w pierwszej linii.
2. Zamalować wszystkie kwadraty w drugiej linii.
3. Zamalować wszystkie trójkąty w trzeciej linii.

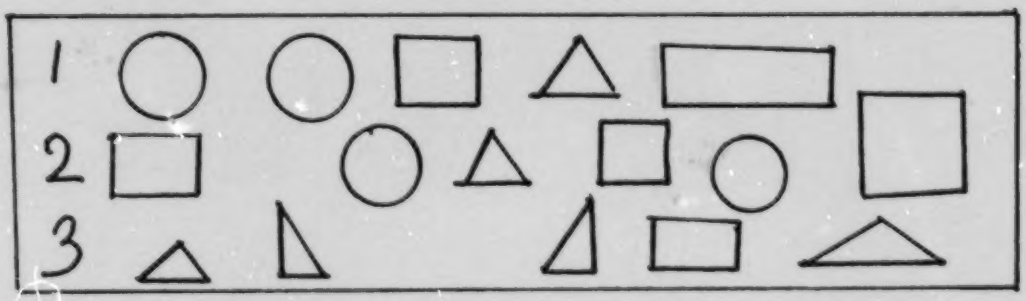

Sprawdzian/kryteria

Uczeń nazwie następujące figury geometryczne (koło, kwadrat, trójkąt) z dokładnoscia 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: wzrokowo-ruchowa; rozpoznawanie obrazków	CEL Nr. AR18
CEL LEKCJI	Mając dany komplet obrazków pokazujących wydarzenia nie w porządku chronologicznym, uczeń potrafi ułożyć obrazki we właściwej kolejności, od lewej do prawej.	

Metoda nauczania

Należy pamiętać, że rozpoznawanie kolejności wydarzeń w opowiadaniu musi być powoli rozwijane jako umiejętność. Zacznij od pokazania nie więcej niż trzech obrazków, które w bardzo prosty sposób ilustrują rozwoj akcji. Do tego rodzaju ćwiczeń można użyć szczegółów ze znanych dzieciom wierszy lub bajek.

Rozwiń tę umiejętność do takiego stopnia, aby uczniowie mogli wykonać następujące ćwiczenie samodzielnie. Uczniowie wytną serię obrazków /jak poniżej/, ułożą je w odpowiedniej kolejności i przykleją na kartce papieru.

Można też posługiwać się historyjkami rysunkowymi wyciętymi z gazety. Wytnij prosty ciąg wydarzeń zilustrowanych na obrazkach, a uczniowie ułożą je w odpowiedniej kolejności od lewej do prawej.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń ułoży serię obrazków we właściwej kolejności z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	**Rozszerzanie słownictwa**	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	**Analiza strukturalna: wzrokowo-ruchowa; rozpoznawanie szczegółów na obrazkach**	CEL Nr.	AR19

CEL LEKCJI

Mając daną grupę czterech obrazków, gdzie trzy są identyczne, a czwarty jest inny, lub brakuje w nim jakiegoś szczegółu, uczeń nazwie brakujący szczegół.

Metoda nauczania

Ułóż na flanelowej tablicy przedmioty w rodzaju poniższych.

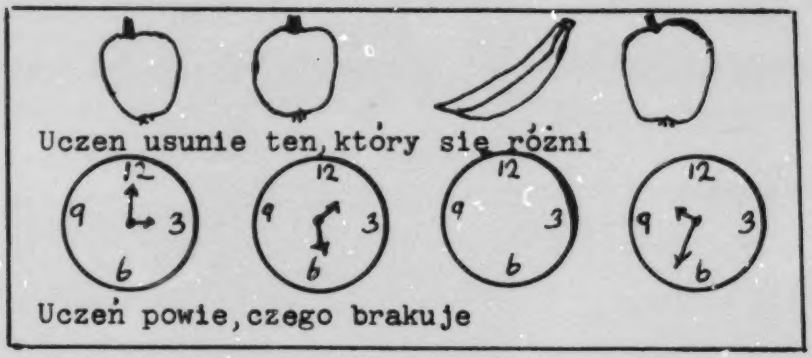

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże podobieństwa i różnice z dokładnością 90%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA **Rozszerzanie słownictwa** Poziom **A**

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA **Analiza fonetyczna: słuchowo -ruchowa; rozróżnianie rymujących się słów** CEL Nr. **AR20**

CEL LEKCJI **Słuchając znanych słów wypowiadanych przez nauczyciela, uczeń powie, czy dane dwa słowa rymują się, czy nie.**

Metoda nauczania

Zacznij od czytania prostych wierszy, lub piosenek zawierających rymy. Następnie nauczyciel poda parę słów takich jak:

kot,	**płot**	**osa,**	**kosa**
koń,	**słeń**	**mysz,**	**nos**

Uczeń będzie mógł stwierdzić, czy poszczególne słowa rymują się, czy nie. Powyższe ćwiczenie może być kontynuowane przez podzielenie dzieci na grupy i każda grupa będzie otrzymywać punkty za poprawną odpowiedź.

Sprawdzian/kryteria

Uczniowie rozpoznają rymowane słowa z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszeżanie słownictwa	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; rozpoznawanie rymujących się słów	CEL Nr.	AR21

CEL LEKCJI **Uczeń znajdzie nowe słowo, które rymuje się ze słowem mu danym.**

Metoda nauczania

Nauczyciel rozpocznie powiedzeniem:

> **Znam małego ptaszka, który potrafi znaleść rym do każdego słowa. i kiedy powiem (jakieś nowe słowo np. płot) on zaśpiewa _____ (uczeń podaje słowo, które rymuje się ze słowem nauczyciela).**

Uczeń który znajdzie odpowiednie słowo rozpoczyna nowy wiersz i inny uczeń dobiera rymujące się słowo.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże 100% dokładność w dobieraniu rymów do danych słów.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

BEST COPY AVAILABLE

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Rozszerzanie słownictwa — Poziom: A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Analiza fonetyczna: słuchowo-ruchowa; posługiwanie się zdaniami — CEL Nr. AR22

CEL LEKCJI

W sytuacji która sprzyja rozmowie, uczeń będzie odpowiadał zdaniami.

Metoda nauczania

Należy zdawać sobie sprawę z tego, że odpowiadanie całym zdaniem jest umiejętnością, którą stale rozwijamy, w każdej rozmowie między uczniem a nauczycielem. Np. gdy uczymy nazw dni tygodnia, nauczyciel może zapytać, "Jaki dzień jest dzisiaj?" W odpowiedzi uczeń, zamiast podać tylko nazwę dnia, powinien odpowiedzieć całym zdaniem. "Dzisiaj jest ....."

W celu uczenia posługiwania się pełnymi zdaniami można zorganizować odpowiednie gry i zabawy. Na przykład nauczyciel pokaże uczniom trzy obrazki: szczeniaka jedzącego, dzieci bawiące się na podwórku szkolnym w czasie przerwy i miskę z owocami. Uczeń wybierze z obrazków jeden, opowie co widzi na nim innym uczniom i włoży obrazek pomiędzy pozostałe nie pokazując go innym. Następny uczeń ma znaleść obrazek, opisany przez jego poprzednika. Jeżeli znajdzie właściwy, to może wybrać następny i opisać go.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń będzie odpowiadał pełnymi zdaniami w danych ku temu warunkach z dokładnością 90%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie słów: wzrokowo-słuchowe; koordynacja rąk i oczu	CEL Nr. AR23

CEL LEKCJI

Uczeń wykaże skoordynowanie czynności rąk i uczu wycinając nożyczkami figurę z papieru nie odchylając się więcej niż na 1/8 cala od zarysu.

Metoda nauczania

W nauczaniu koordynacji pracy rąk i oczu, nauczyciel powinien użyć następujących ćwiczeń.

Nauczyciel narysuje na papierze równoległe linie z odstepem mniej więcej na dwa cale odstępu i powie uczniom, aby po liniach pocieli ten papier w paski /paski mogą być użyte do robienia łańcucha z papieru/.

Nauczyciel narysuje na papierze duże, proste figury geometryczne. Uczniowie będą musieli je wyciąć /figury mogą być naklejone na kolorowy papier i użyte jako podstawa do ekspresji twórczej/.

Uczniowie, z czasem, dojdą do figur mniej lub więcej trudnych. Zajęcia z wycinaniem i naklejaniem mogą być pogłębiane symbolami pór roku /t.j. pożółkły liść, bałwan/, wyciętych liter lub artystycznych wycinanek.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wytnie figurę pozostając w obrębie 1/8 cala od jej konturu.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM A

POJMOWANIE

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Pojmowanie — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Pojmowanie dosłowne: wskazówki/polecenia — CEL Nr. APo1

CEL LEKCJI: Uczeń wykona dwa proste, ustne polecenia w kolejności, w której one są mu dane.

Metoda nauczania

Daj uczniowi nastepujące wskazówki:

Podejdź do biurka nauczyciela. Wróć na swoje miejsce.

Klaśnij w ręce trzy razy. Wstań.

Zamknij oczy. Podnieś prawą rękę.

Obróć się dookoła dwa razy. Usiądź.

Podejdź do okna. Wróć na swoje miejsce w podskokach.

Dotknij ramienia dwóch chłopców. Dotknij głowy dwóch dziewczynek.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykona dwu - częściowe polecenia w odpowiedniej kolejności z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: kolejność	CEL Nr.	APo2

CEL LEKCJI

Mając daną serię obrazków ilustrujących ciąg wydarzeń, uczniowie ułożą obrazki we właściwej kolejności.

Metoda nauczania

Sporządź ćwiczenia, jak poniżej. Na swoim arkuszu, uczeń ułoży torty we **właściwej kolejności.**

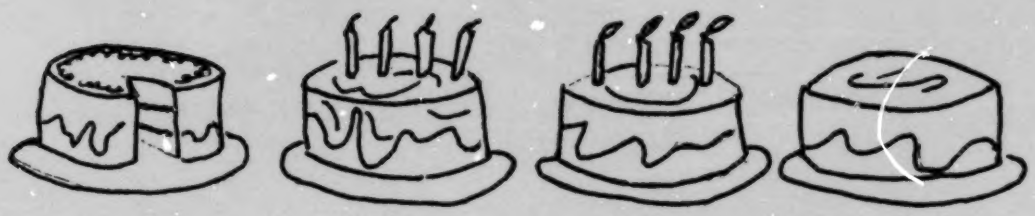

Sprawdzian/kryteria

Uczeń ułoży szereg obrazków we właściwej kolejności z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: kolejność	CEL Nr.	APo3
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń narysuje serię obrazków ilustrujących wydarzenia w kolejności, w której one miały miejsce.		

Metoda nauczania

Przeczytaj uczniom przykładowe opowiadanie. Uczniowie zilustrują to opowiadanie serią obrazków w kolejności następujących po sobie wydarzeń.

Przykładowe opowiadanie

Paweł chce się bawić piłką. On widzi swego kolegę Janka. Prosi więc go, żeby bawił się z nim piłką. Paweł i Janek grają w piłkę, rzucając ją do siebie.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń zilustuje kolejność wydarzeń w obrazkach z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: zapamiętywanie	CEL Nr.	APo4

CEL LEKCJI — Po obejżeniu obrazka, uczeń opowie z pamięci co na nim widział.

Metoda nauczania

Pokaż uczniom następujący obrazek, dając im kilka minut na przyjrzenie sie mu. Obrazek następnie zostaje zakryty. Uczeń opowie co widział na obrazku.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń zapamięta treść obrazka z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Pojmowanie — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Pojmowanie dosłowne: zapamiętywanie — CEL Nr. APo5

CEL LEKCJI: Po usłyszeniu opowiadania, uczeń wymieni imiona głównych postaci.

Metoda nauczania

Przygotuj przykładowe opowiadanie. Każ uczniom wymienić główne postacie.

Opowiadanie

Pewnego dnia mama Misiowa wzięła swych synów bliźniaków, Kubusia i Wojtusia, na spacer do lasu. Pokazała im duże drzewa i ładne małe kwiatki. Oni widzieli wiewiórki, ptaszki, sarenki i zające.

Wojtuś zatrzymał się, aby powąchać kwiatki. Kubuś miał wielką ochotę pobawić się z brązową wiewiórką. Mama Misiowa pokazała swym synkom jak się łowi ryby w pobliskim strumieniu. Małym niedźwiadkom tak się podobał spacer w lesie, że zapytały mamę czy nie mogłyby ich przyprowadzać tutaj codziennie.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wymieni główne postacie usłyszanego opowiadania z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: zapamiętywanie	CEL Nr.	APo6
CEL LEKCJI	Po usłyszeniu opowiadania, uczeń opowie własnymi słowami to, co mu się najbardziej w nim podobało.		

Metoda nauczania

Przeczytaj przykładowe opowiadanie. Uczeń opowie część, która najbardziej mu się podobała.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń opowie wybraną z opowiadania część, która mu się najbardziej podobała, z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

Śnieg padał przez całą noc. Ubielił pola i drogi. Otulił białą kołderką wioskę Marysi i Wojtusia. Zima nałożyła snieżne czapy na płoty i dachy chat. Owinęła białym puchem gałęzie drzew. Nad ranem chwycił mróz. Pozawieszał u dachów długie lodowe sople. Pomalował szyby okien w czarodziejskie wzory, w jakieś srebrzyste ptaki, kwiaty i gałązki. Marysia obudziła się pierwsza. Pobiegła do okna i aż klasnęła w ręce z radości. Zaraz zawołała Wojtusia. -- Zabierzemy do szkoły saneczki! -- wykrzyknął Wojtuś -- Urządzimy sobie sannę. Mama otuliła dzieci ciepłymi szalikami, kazała im włożyć grube rękawiczki. Wojtuś wyciągnął z komórki saneczki. W drodze do szkoły spotkali Franka, który, wiózł na saneczkach małą siostrzyczkę, Weronkę. Dołączyli się do nich inni chłopcy i dziewczynki, wszyscy z saneczkami.

Dzieci skończyły lekcje o godzinie pierwszej i zaraz całą gromadką popędziła na górkę, niedaleko szkoły. Powietrze mroźne, śnieg suchy sypki, aż chrupie pod nogami. Dzieci siadają na saneczki po dwoje. Chłopcy z przodu, bo muszą kierować, a dziewczynki za chłopcami. Hej, z górki na pazurki!..... Mkną saneczki jedne za drugimi, aż śnieg kurzy się za nimi, jak biały obłok. Franek źle jakoś skręcił i kiknął koziołka. Saneczki jadą same, a on za nimi. Weronka wpadła w puchową pierzynę. Oboje z bratem otrzepują się ze śmiechem.

Drogą jedzie ksiądz proboszcz dużymi saniami. Na koźle woźnica w grubym kożuchu, futrzanej czapie i grubych rękawiczkach. Ma wąsy białe od szronu. Konik pobrzękuje dzwonkami: dzyń, dzyń, dzyń, Dzieci podbiegają do sań.

— Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus — witają księdza

— Na wieki wiekow—odpowiada ksiądz—Dosyć zabawy, dzieciaki. Już niedługo druga godzina. Tam w domu czekają na was z obiadem. Przywiążcie saneczki do moich sań. Podwiozę was. Jak nie krzykną dzieci z radości i dalejże do roboty! Franek przywiązał sznur swoich saneczek do sań. Reszta dzieci łączy się za nim w długi szereg. Woźnica śmignął w powietrzu batem i cały zaprzęg ruszył. Ile gwaru i smiechu! Jaka swietna sanna.'

BEST COPY AVAILABLE

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl przewodnia	CEL Nr.	APo7

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń przedstawi jego treść za pomocą odpowiedniego rysunku.

Metoda nauczania

Przeczytaj krótkie opowiadanie i poleć uczniowi narysować obrazek, ilustrujący opowiadanie. Wybierz opowiadanie podobne do następujących:

"Wilk i Kozioł" - Mickiewicza

"Paweł i Gaweł" - Fredry

"Rzepka" - Tuwima

Sprawdzian/kryteria

Uczeń narysuje odpowiedni obrazek ilustrujący opowiadani. z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: szczegóły	CEL Nr.	APo8

CEL LEKCJI — Mając trzy obrazki, z których dwa są podobne, uczeń odróżni ten, który jest inny.

Metoda nauczania

Zwróć uwagę uczniów na poszczególne obrazki i pokaż który różni się od pozostałych.

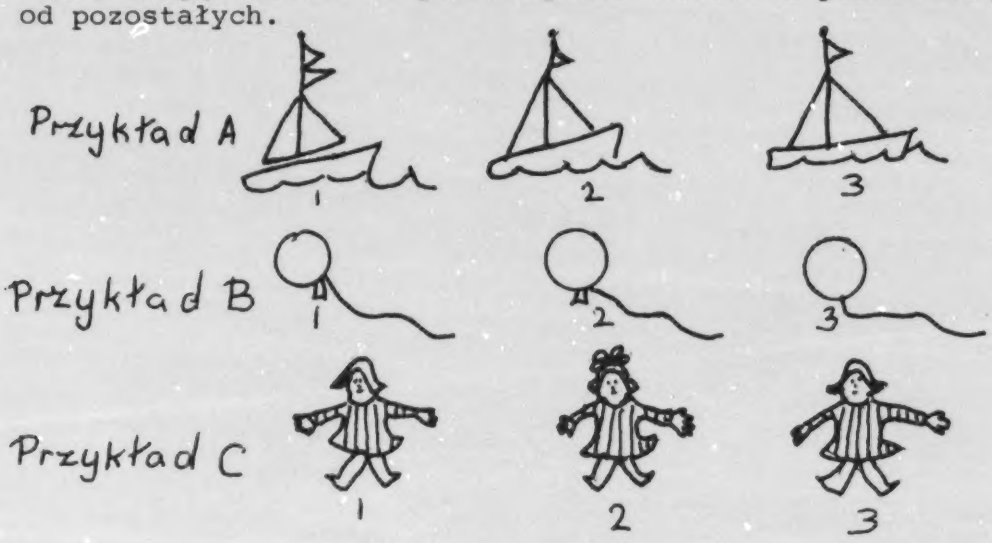

Sprawdzian/kryteria

Z serii trzech obrazków, uczeń wybierze ten, który się różni od dwóch podobnych z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: szczegóły	CEL Nr. APo9

CEL LEKCJI

Mając dany nie kompletny obrazek, uczeń nazwie część, której brakuje.

Metoda nauczania

Przygotuj kartkę jak na rycinie. Uczeń opisze brakującą część.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże stu procentową dokładność w wymienianiu brakującej części obrazka.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie krytyczne: porównanie i kontrast	CEL Nr.	APo10

CEL LEKCJI Mając dane dwa owoce, uczeń powie czym się one różnią od siebie, pod względem koloru, wymiaru i kształtu.

Metoda nauczania

Pokaż uczniowi dwa owoce i zadaj następujące pytania:

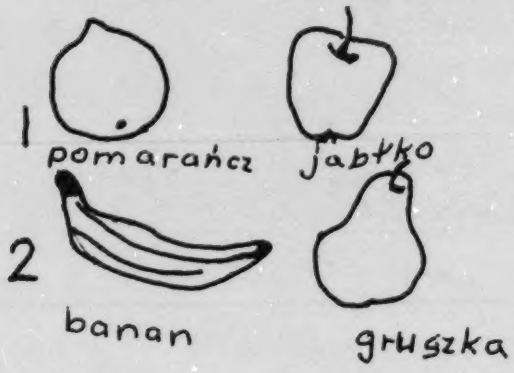

Czym one się różnią?

Czym one się różnią?

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże na przynajmniej dwie różnice w kolorze, wymiarze lub kształcie z dokladnoscia 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: kategoryzacja	CEL Nr.	APo11

CEL LEKCJI

Mając dany komplet ilustracji, uczeń poklasyfikuje obrazki grupując je we właściwe kategorie.

Metoda nauczania

Pokaż uczniom obrazki ilustrujące wydarzenia i sprzęt sportowy. Na tablicy umieść ilustracje przedstawiające sporty np. łyżwiarstwo, piłka nożna, narciarstwo, koszykówka, itd. Każ uczniowi umieścić daną ilustrację w odpowiedniej kategorii.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń umieści ilustracje w odpowiednich kategoriach z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: nastrój	CEL Nr.	APo12

CEL LEKCJI Mając dane sytuacje charakteryzujące różne nastroje, uczeń powie, jak każdy z nich na niego działa.

Metoda nauczania

Opisz każdą z następujących sytuacji. Zapytaj ucznia jak on by się czuł w każdej z nich.

Na przyjęciu urodzinowym.

Jadąc rowerem.

Gdy zgubi ulubioną zabawkę.

Gdy mama go za coś skarci.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń określi nastroje danych sytuacji z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

42

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: przeżycia osobiste	CEL Nr.	APo13

CEL LEKCJI Patrząc na obrazek, uczeń powie co obrazek przedstawia i porówna to ze swoimi własnymi przeżyciami.

Metoda nauczania

Pokaż uczniom duży obrazek przedstawiający scenę z wieloma czynnościami. Każ uczniowi opisać akcję na obrazku i powiedzieć, co on by zrobił, gdyby się znalazł w danej sytuacji.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń narysuje obrazek, który wykaże, że uczeń łączy to co widzi z własnymi przeżyciami.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: przeżycia osobiste	CEL Nr.	APo14
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń powiąże wydarzenia z własnymi przeżyciami.		

Metoda nauczania

Nauczyciel przeczyta opowiadanie, np. "Na szkolnym podwórku," z Czytanki na klase II (Londyn).

Sprawdzian/kryteria

Uczeń narysuje obrazek, który wykaże, że uczeń wiąże wydarzenia z opowiadania z własnymi przeżyciami.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

44

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: przeżycia osobiste	CEL Nr.	APo15

CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń wykaże zrozumienie podłoża uczuciowego, wybierając postać, która mu się najwięcej lub najmniej podobała.

Metoda nauczania

Przeczytaj opowiadanie, np. "O wróbelku Elemelku" z Czytanki dla klasy drugiej.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń zróżnicuje bohaterów, którzy mu się podobali najbardziej lub najmniej z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: nastrój	CEL Nr.	APo16

CEL LEKCJI
nas

Mając dane ilustracje, przedstawiające dwa różne nastroje, uczeń wybierze tę, którą oddaje nastrój określany przez nauczyciela.

Metoda nauczania

Przygotuj rysunki jak poniżej. Uczeń odróżni rysunek przedstawiający nastrój smutny i nastrój wesoły.

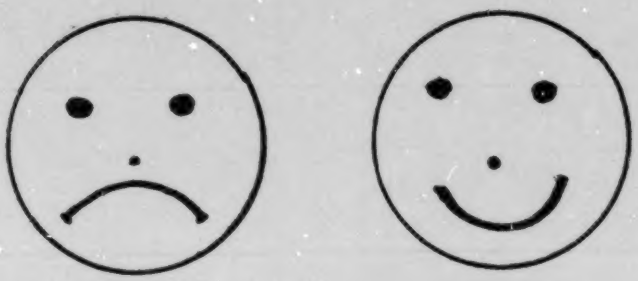

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozróżni nastroje przedstawione na rysunkach z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: porównanie i kontrast	CEL Nr.	APo17

CEL LEKCJI

Mając dane dwa obrazki, jeden przedstawiający lato, drugi jesień, uczeń porówna je, wskazując na różnice.

Metoda nauczania

Pokaż dwa rysunki, jak poniżej. Uczeń nazwie porę roku na każdym z nich oraz powie, czym się one od siebie różnią.

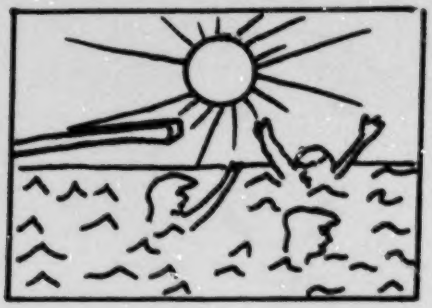

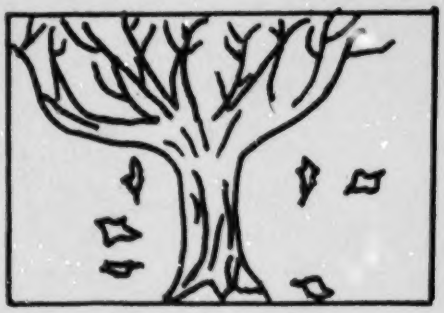

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozróżni pory roku z dokładnością 95%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: fakt i fantazja	CEL Nr. APo18

CEL LEKCJI

Mając dane obrazki, zawierające niektóre cechy śmieszne, uczeń rozróżni te szczegóły, które nie odpowiadają rzeczywistości.

Metoda nauczania

Przygotuj rysunki jak poniżej. Uczeń wskaże szczegóły śmieszne/**nieprawdziwe.**

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna szczegóły nieprawdziwe na rysunkach z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: fakt i fantazja	CEL Nr.	APo19
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu bajki, uczeń wskaże dwie rzeczy, które nie są prawdziwe.		

Metoda nauczania

Przeczytaj uczniom bajkę, "O Królewnie Śnieżce i o siedmiu krasnoludkach." Uczeń nazwie dwie rzeczy w opowiadaniu, które się nie zdarzają w rzeczywistości.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń nazwie dwa nieprawdziwe zdarzenia w bajce z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: zakończenie/wynik	CEL Nr.	APo20

CEL LEKCJI

Mając dane dwa kolejne obrazki z serii trzech przedstawiających ciągłość opowiadania, uczeń wywnioskuje, co wydarzy się następnie.

Metoda nauczania

Pokaż uczniowi poniższe obrazki i przedyskutuj wydarzenia przedstawione na każdym z nich. Uczeń dokończy historyjkę obrazkową.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wywnioskuje wynik z treści opowiadania z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: zakończenie	CEL Nr.	APo21

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu początku opowiadania, uczeń dopowie prawdopodobne zakończenie.

Metoda nauczania

Przeczytaj początek poniższego opowiadania. Uczeń dokończy opowiadanie, odpowiadając na następujące pytania:

Co, twoim zdaniem, zrobi rodzina?

Jak, twoim zdaniem, czują się dzieci?

Opowiadanie przykładowe

Był jasny słoneczny dzień. Franek i Zosia wyskoczyli z łóżek i ubrali się w swe najlepsze ubranka do zabawy. Mama była zajęta w kuchni. Ona przygotowywała wspaniałe drugie śniadanie - kanapki, ciastka, owoce i lemoniadę. Tato złożył stary koc i włożył go do dużego auto rodzinnego. Cała rodzina wsiadła do auta i ruszyła w drogę.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dopowie prawdopodobne zakończenie opowiadania z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: przyczyna i skutek	CEL Nr. APo22

CEL LEKCJI

Mając dane ustnie zdania przyczynowo-skutkowe, uczeń wskaże przyczynę lub skutek w zależności od opisanego wydarzenia.

Metoda nauczania

Przeczytaj uczniom następujące zdania. Uczeń wskaże przyczynę lub skutek w każdym z nich.

Pan Kowalski ciężko pracował przez cały dzień; przed zmrokiem, był już w łóżku. Krysia nic jeszcze nie jadła od śniadania; w żołądku jej aż burczało.

Lusia nie wykonała drobnych zajęć w gospodarstwie domowym; nie mogła ona wyjść na dwór i pobawić się z dziećmi.

Paweł dopiero dostał nowy rower; z radości aż podskakiwał.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże przyczynę. lub skutek w danym zdaniu z dokładnością 100%

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM A

PRZYSWAJANIE

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Wskazywanie miejsca: przedmioty	CEL Nr.	APr1

CEL LEKCJI — Mając dane nazwy poszczególnych przedmiotów w klasie, uczeń je wskaże.

Metoda nauczania

Pokaż uczniom, gdzie znajdują się klocki, arkusze papieru, kredki.

Pokaż uczniom, jak dostać te rzeczy. Uczniowie kolejno będą te przedmioty znajdywać.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże poszczególne przedmioty z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Wskazywanie miejsca: karty ścienne	CEL Nr.	APr2
CEL LEKCJI	Uczeń wskaże poszczególne przedmioty znajdujące się na karcie ściennej.		

Metoda nauczania

Przygotuj i pokaż kartę scienną z wozem straży pożarnej, z dużym autem rodzinnym, motocyklem i rowerem. Wskazuj poszczególne przedmioty, podczas gdy uczniowie będą je nazywać. Uczeń znajdzie i nazwie ten, na którym chciałby jechać.

Przygotuj wzorzec z przedmiotami jak poniżej, do pokazania za pomocą rzutnika.

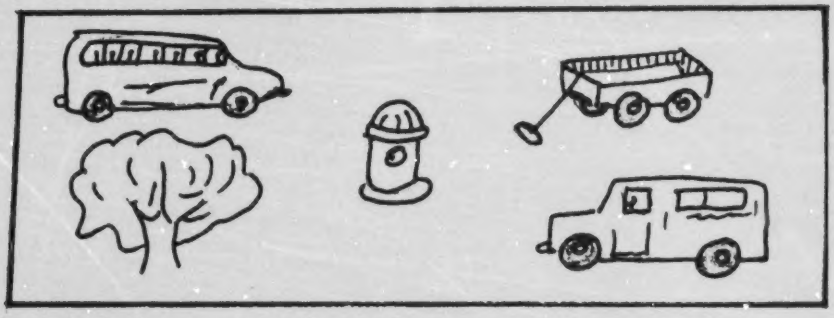

Pokaż ilustację na ekranie. Poleć uczniom nazwać i opisać poruszające się rzeczy, które widzą na ulicy. Każ im nazywać przedmioty pokazywane na ekranie. Rozdaj uczniom arkusze z ćwiczeniami i każ im zakreślić i pokolorować przedmioty, które się poruszają.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna przedmioty na karcie ściennej z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Przyswajanie — Poziom: A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Rozpoznawanie: położenie — CEL Nr.: APr3

CEL LEKCJI: Mając dane trzy przedmioty, uczeń wskaże początkowy przedmiot.

Metoda nauczania

Przygotuj ilustrację i wzorzec jak poniżej.

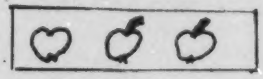

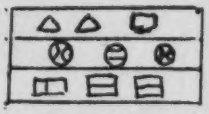

Każ uczniom przyjrzeć się ilustracji. Zapytaj gdzie znajduje się odmienne jabłko. Powiedz, "Linia zaczyna sie odmiennym jabłkiem." Uczniowie powtórzą to samo zdanie, kładąc nacisk na słowo zaczyna się, tak jak to powiedział nauczyciel. Pokaż i omów inne ilustracje podobnym sposobem. Każ uczniom spojrzeć na arkusze z ćwiczeniami i napisać "X" na pierwszym przedmiocie w każdej linii. Przygotuj ilustracje oraz wzorce podobne do następujących.

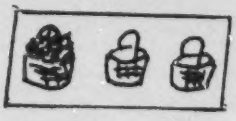

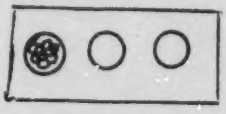

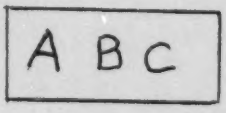

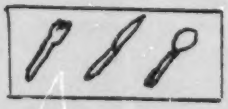

Każ uczniom przyjrzeć się ilustracjom. Zapytaj, które koszyki wypełnione są owocami i na którym talerzu leżą ciastka. Każ uczniom odpowiadać: "Na początku ....." Przedłużaj ćwiczenie w ten sposób za pomocą innych ilustracji. Potem daj uczniom popatrzeć na kartki z ćwiczeniami i każ zaznaczyć pierwsze przedmioty w każdej linii.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże początkowy przedmiot w serii trzech z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: położenie	CEL Nr.	APr4

CEL LEKCJI

Mając dane trzy przedmioty, uczeń wskaże ostatni przedmiot.

Metoda nauczania

Przygotuj ilustrację i wzorzec podobny do następujących.

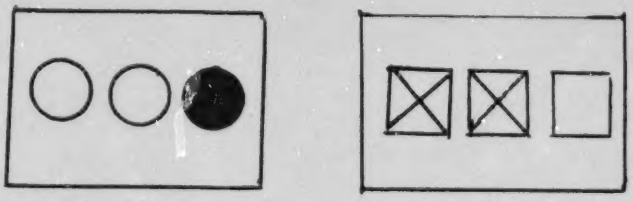

Każ uczniom przyjrzeć się ilustracji. Omów przedmioty w każdym rzędzie zadając pytania: "Który przedmiot różni się od pozostałych?" "Gdzie znajduje się ten inny przedmiot na linii?" Powiedz uczniom, aby pokolorowali albo zaznaczyli ostatni przedmiot. Każ im odpowiadać: "Ostatni przedmiot jest ....."

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże końcowy przedmiot w serii trzech z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: położenie	CEL Nr.	APr5

CEL LEKCJI

Mając dane trzy przedmioty, uczeń wskaże środkowy przedmiot.

Metoda nauczania

Przygotuj ilustrację i arkusz z ćwiczeniami, jak poniżej.

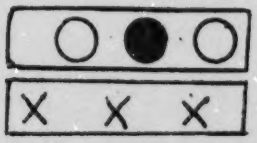

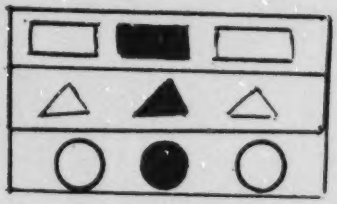

Każ uczniom przyjrzeć się ilustracji i wskazać środkowy przedmiot. Uczniowie podchodzą pojedynczo i wskazują przedmioty środkowe. Rozdaj ćwiczenia i każ uczniom kolorować przedmioty znajdujące się w środku.

Dla pogłębienia sprawności można zorganizować zabawy takie jak: "Rolnik na dolinie," "Ta Dorotka ta malusia" itd., w których jeden z uczniów znajduje się pośrodku koła.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże środkowy przedmiot w serii trzech z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: alfabet	CEL Nr. APr6

CEL LEKCJI: Mając dane litery alfabetu uczeń nazwie każdą z nich.

Metoda nauczania

Na specjalnej karcie z odpowiednią kieszonką umieść duże i odpowiadające im małe litery alfabetu. Wskazując daną literę wymień jej nazwę i każ uczniom powtórzyć.

Następnie wymawiaj litery według ich kolejności. Wskazany uczeń weźmie daną literę. W kolejności uczniowie będą odnosić litery na miejsce po wywołaniu nazw liter przez nauczyciela. Każ uczniom powtórzyć za sobą litery w kolejności. Następnie każ im przyjrzeć się alfabetowi i wskazać położenie liter przed, lub za, daną literą.

Każ uczniom wymawiać litery w poszczególnych słowach: /nie czytać, tylko nazywać litery/ Ala, las, kos, As, lala, Lola.

Prowadź podobne ćwiczenia ze wszystkimi literami alfabetu.

Napisz duże i małe litery pierwszych pięciu symboli /Aa, Bb, Cc, Dd, Ee/. Pokaż je i nazwij każdą. Każ uczniom powtórzyć nazwy tych liter wskazując na nie. Po głośnych, chóralnych odpowiedziach każ uczniom podnieść do góry poszczególne kartki z literami. Wskazany uczeń nazwie każdą z nich. Daj uczniom kartkę z literą o której mowa. Każdy uczeń ma karty ruchomego alfabetu. Nauczyciel wywołuje literę, a uczniowie wyszukują odpowiednią kartkę i kładą ją na określonym miejscu swojej ławki. Tą samą metodą ucz pozostałych liter alfabetu.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń nazwie poprawnie wszystkie litery alfabetu z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Przyswajanie — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Rozpoznawanie: alfabet — CEL Nr. APr7

CEL LEKCJI — Mając dane małe i duże litery alfabetu, uczeń ułoży parami duże i małe litery odpowiadające sobie.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie, jak na poniższym wzorze. Każ uczniowi połączyć kreskę dużą i odpowiadającą jej małą literę.

A c a	D d p	G	J g j	M n m	P b p	S e s	W u w	
B a b	E e c	H	K i k	N n m	Ł t l	T t p	Y w y	
C o c	F c f	I	L i l	O c o	R e r	U m u	Z z y	

Napisz duże i małe litery alfabetu na tablicy. Rozdaj przygotowane arkusze z ćwiczeniami /po dwa/, jeden z dużymi, drugi z małymi literami. Każ uczniom wyciąć małe litery i przykleić je przy odpowiadających im dużych literach.

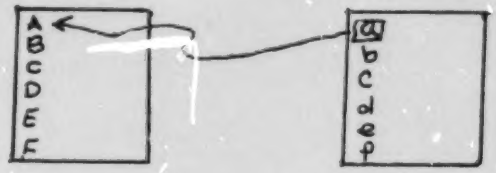

Sprawdzian/kryteria

Uczeń zestawi odpowiadające sobie duże i małe litery alfabetu z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Przyswajanie — Poziom: A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Rozpoznawanie: alfabet — CEL Nr. APr8

CEL LEKCJI

Mając daną jedną literą alfabetu, uczeń wymieni z pamięci pozostałe litery alfabetu w poprawnej kolejności.

Metoda nauczania

Podaj jakąkolwiek literę alfabetu. Każ uczniom wymienić wszystkie pozostałe litery.

Przykład:

Nauczyciel podaje:	Uczniowie odpowiadają:
T	U, W, Y, Z
G	H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, W, Y, Z
B	C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, R, S, T, U, W, Y, Z

Sprawdzian/kryteria

Po otrzymaniu jakiejkolwiek litery, uczeń wymieni pozostałe litery alfabetu z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Przyswajanie — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Rozpoznawanie: części książki — CEL Nr. APr9

CEL LEKCJI — Mając daną książkę, uczeń wskaże okładkę i ilustracje.

Metoda nauczania

Wybierz dużą, ilustrowaną książkę. Pokaż i wytłumacz, co to jest okładka i co to są ilustracje. Każ uczniowi pokazać, trzymając książkę, gdzie jest okładka. Każ uczniowi wskazywać na poszczególne ilustracje w książce i rozpoznawać je.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna, okładkę i ilustracje w książce z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Przyswajanie — Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Rozpoznawanie: części książki — CEL Nr. APr10

CEL LEKCJI — Mając przed sobą książkę uczeń rozpozna górę i dół stronicy, oraz przednią i tylną okładkę książki.

Metoda nauczania

Pokaż książkę i wytłumacz powyższe terminy. Każ uczniowi trzymającemu książkę wskazać górę i dół stronicy, okładkę przednią i tylną książki. Daj uczniowi faksymile książki zrobionej z kartonu. Każ uczniowi pokolorować górę stronicy na czerwono, dół na zielono, okładkę przednią na żółto, a tylną na niebiesko.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna górę i dół stronicy, okładkę przednią i tylną książki z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: części książki	CEL Nr.	APr11

CEL LEKCJI Mając daną książkę, uczeń będzie przewracał kartki kolejno jedną za drugą.

Metoda nauczania

Przygotuj nagranie historyjki na taśmie magnetofonowej.
Każ uczniom przewracać kolejno kartki książki zgodnie ze słyszaną historyjką. Odpowiedni dźwięk w nagraniu wskaże, kiedy należy obrócić kartkę.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń będzie przewracał pojedyncze kartki książki z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: części książki	CEL Nr.	APr12

CEL LEKCJI Mając daną książkę, uczeń wskaże poszczególne słowa.

Metoda nauczania

Zrób z uczniami tablicę doświadczalną. Napisz słowa do opowiadania na tej tablicy. Uczniowie śledzą czynność nauczyciela. Następnie napisz te słowa na paskach papieru. Każ uczniowi położyć pasek papieru z napisanym zdaniem na to samo zdanie na tablicy. Napisz poszczególne słowa na kartkach. Każ uczniom umieścić te kartki ze słowami na miejscu słów na tablicy.

Pokaż i przedyskutuj z klasą obrazek pojedynczego zwierzęcia, osoby lub przedmiotu. Zrób kopie uwag wraz z ilustracją. Rozdaj uczniom kopie tego ćwiczenia. Każ wyciąć słowa z dolnej części arkusza i nakleić je tam gdzie powinny się znajdować.

Poniżej jest dany przykład takiego ćwiczenia:

To jest jabłko.
Ono jest duże.
Jabłko jest czerwone,
zjem jabłko dzisiaj.
Lubię jeść jabłko.

To jest _____.
Ono jest _____.
Jabłko jest _____.
Zjem jabłko _____.
Lubię jeść jabłka.

jabłko | duże | czerwone | dzisiaj

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże słowa na stronicy książki z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM A

.LITERATURA

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA Literatura Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA Poezja: rytm CEL Nr. AL1

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu popularnego wiersza z refrenem, uczeń wstawi opuszczone słowa refrenu.

Metoda nauczania

Proponowane następujące wiersze: "Leci, Leci," "Jak kosiliśmy," z Pierwszej czytanki "Baj," Kazimiery Iłłakowiczówny.

Po przeczytaniu po raz drugi lub trzeci jednego z wybranych wierszy poleć uczniom, aby wstawili opuszczone słowa refrenu.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wstawi opuszczone słowa refrenu w najmniej dwóch wierszach.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: rytm	CEL Nr. AL2
CEL LEKCJI	Słuchając rytmicznego wiersza, dzieci wybiją rytm podskakując.	

Metoda nauczania

Proponowane wierszyki: "Ta Dorotka, ta malusia," "My jesteśmy krasnoludki," "Jestem sobie krakowianka."

Nauczyciel powie: "A teraz przeczytam wam wiersz, w którego takt będziecie podskakiwać. Zamknijcie oczy i wsłuchajcie się w rytm." Przeczytaj "Ta Dorotka," wybijając rytm w trakcie czytania.

Przeczytaj wierszyk jeszcze raz zwracając się do uczniów, aby wybijali rytm wiersza razem z nauczycielem, uderzając w ławki lub klaskając w ręce. Zaproś chętnych do podskakiwania w rytm wiersza recytowanego przez dzieci. Dołącz inne dzieci do grupy, wybierając przewodników /grupy nie powinny przekraczać pięcioro dzieci/.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń skoordynuje podskakiwanie z rytmem. Ocena nauczyciela będzie decydowała o poprawności wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA Literatura Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA Poezja: rytm CEL Nr. AL3

CEL LEKCJI Uczeń wybije rytm podanego ustnie, wybitnie rytmicznego wiersza.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "W naszej wiosce," "Jadą, jadą misie."

Każ uczniom zamknąć oczy i słuchać rytmu czytanego wiersza.
Każ uczniom wybijać rytm.

Przeczytaj wiersz po raz drugi, zachęć uczniów do rytmicznego klaskania. Poproś jednego z uczniów, aby wybijał rytm wiersza na bębenku lub innym instrumencie muzycznym.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń skoordynuje wybijanie taktu z rytmem wiersza.
Ocena nauczyciela będzie decydowała o poprawności wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: rytm	CEL Nr.	AL4

CEL LEKCJI Słuchając wiersza, uczeń będzie klaskał w ręce w takt jego rytmu.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Jedzie pociąg," "Żołnierzyki."

Powiedz dzieciom: dzisiaj nauczymy się zabawy, polegającej na tym, że dzieci będą klaskać w ręce w rytm czytanego wiersza. Najpierw zamkniemy oczy i posłuchamy wiersza, aby się wczuć w jego rytm.

Przeczytaj jeden z wierszy, podkreślając jego rytm. Przeczytaj wiersz jeszcze raz zwracając się do uczniów, aby klaskali w ręce do rytmu.

Zagraj płytę z nagranym wierszem i powiedz dzieciom, aby równocześnie śpiewały i klaskały w ręce do taktu.

Powtórz powyższe ćwiczenie wprowadzając inne wiersze.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń będzie klaskać w takt rytmu wiersza. Ocena nauczyciela zadecyduje o poprawności wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: rym	CEL Nr.	AL5

CEL LEKCJI Słuchając wiersza, uczeń uzupełni słowa brakujące do rymu.

Metoda nauczania

Proponowane wierszyki: "A, a, - kotki dwa," z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj głośno "A, a, - kotki dwa," kładąc nacisk na rymujące się słowa. Wprowadź sygnał /podniesienie ręki/, który oznacza rymowane słowo. Uczniowie dobiorą się parami i rozpoczną zabawę.

Przeczytaj wiersz jeszcze raz, każąc dzieciom uzupełniać rym opuszczonymi słowami, jak: dwa, obydwa; robiły, bawiły; rozigrały, kołysały, itd.

To ćwiczenie może być powtórzone np. z wierszami Brzechwy lub z innych czytanek.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń uzupełni brakujące słowa do rymu w przynajmniej jednym wierszu. Ocena nauczyciela zadecyduje o poprawności wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Wiersz biały/nierymowany	CEL Nr.	AL6

CEL LEKCJI	Mając podane dwa wiersze ustnie jeden rymowany, a drugi nierymowany, uczeń wskaże ten, który się rymuje

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Mały dom," z Świerszczyka Nr. 46 /nierymowane/, "W lesie," M. Konopnickiej, z Pierwszej czytanki, "Grzyby," Brzechwy /rymowane/.

Przygotuj uczniów do słuchania poszczególnych wierszy, wyjaśniając niezrozumiałe słowa. Najlepiej przeprowadzić pogadankę na temat domów -- jakie dzieci widziały, jak wygląda duży, a jak mały dom. Również wskazanym jest porozmawiać z dziećmi o lesie.

Przeczytaj go jeszcze raz i poproś uczniów o uzupełnianie rymujących się słów, np. czas, las, maliny, jeżyny. **Przeczytaj najpierw wiersz rymowany, klaiac nacisk na rymujace sie slowa** Przygotuj uczniów do słuchania nierymowanego wiersza przeprowadzając pogadankę na temat tego wiersza /jak wyżej - o domach/. Przeczytaj następnie wiersz, "Mały dom." Zacznij dyskusję na temat osobistej reakcji uczniów na ten wiersz. Zadaj pytanie: "Czy w tym wierszu mamy rymujące się słowa?" Po przeczytaniu, przeprowadź dyskusję z dziećmi, wyjaśniając, że nie wszystkie wiersze są rymowane.

Rozdaj uczniom kartki z obrazkami domów i lasu. Przeczytaj oba wiersze jeszcze raz i każ uczniom zakreślić obrazek, który odpowiada treści rymowanego wiersza.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu dwóch wierszy, z których jeden jest rymowany, a drugi nie, uczeń wskaże ten, który się rymuje.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: słowa-obrazki	CEL Nr.	AL7

CEL LEKCJI: Po wysłuchaniu wiersza, uczeń znajdzie w nim słowa, które przedstawiają obrazki.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Mówi śnieg," Jerzego Fikowskiego, "Rzeka," z Elementarza. Zaczynamy lekcję oznajmiając dzieciom, że będziemy czytać wiersz o śniegu. Dzieci słuchają wiersza z zamkniętymi oczami, próbując wyobrazić sobie, jak śnieg wygląda. Czytając należy podkreślać słowa, które kojarzą się z obrazkami.

Po przeczytaniu wiersza, przeprowadź dyskusję, w której dzieci zwrócą uwagę na słowa kojarzące się ze śniegiem. Poleć uczniom narysować własne słowa-obrazki. Słuchając wiersza uczniowie odtwarzają w wyobraźni opisywane obrazy. Umiejętność tę rozwija się stopniowo.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wskaże jedno słowo-obrazek, które zapamiętał z usłyszanego wiersza.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: słowa-dźwięki	CEL Nr.	AL8

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu wiersza, uczeń rozpozna dźwięki, które są opisane w wierszu.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Lokomotywa," Juliana Tuwima, "Ptasie radio," Brzechwy, "Wieczorne chóry," Janiny Porazinskiej, z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj wiersz "Lokomotywa," podkreślając słowa ilustrujące dźwięki. Przeczytaj wiersz po raz drugi proponując uczniom wzięcie udziału w czytaniu przez powtarzanie słów-dźwięków.

Może któreś z dzieci na ochotnika zechce być "lokomotywą" i naśladować dźwięki lokomotywy. stopniowo wprowadzaj inne dzieci do zabawy. Można zaimprowizować pociąg z wagonami, dając dzieciom kolejne numery wagonów i połączyć to z dramatyzacją wiersza ze specjalnym zwróceniem uwagi na dźwięk.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń nazwie przynajmniej jeden z dźwięków opisanych w przeczytanym wierszu.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: przenośnia	CEL Nr.	AL9

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wiersza, uczeń zilustruje jego treść, uwzględniając zawartą w nim przenośnię.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Niby ptaki," Jerzego Ficowskiego z Tęczy na niedzielę, "Księżyc," Jana Brzechwy.

Pokaż dzieciom obrazek przedstawiający księżyc. Przeprowadź pogadankę na temat księżyca. Następnie powiedz dzieciom, że usłyszę wierszyk o księżycu. Przeczytaj wiersz dwa lub trzy razy. Zadaj dzieciom następujące pytania:

Jak autorowi się wydaje, kim jest księżyc w tym wierszyku?
Jak prawdziwy mężczyzna /pan/ wygląda?
Co pan robi?
Czy księżyc jest rzeczywiście panem?

Z kolei rozdaj dzieciom kartki zawierające dwie ilustracje: realistyczną, przedstawiającą prawdziwy księżyc i księżyc przedstawiony jako mężczyzna. Uczniowie zakreślą rysunek ilustrujący wierszyk. Zachęć uczniów, aby narysowali własne ilustracje do wiersza.

Po kilku takich ćwiczeniach, uczeń wyrobi sobie pojęcie o tym, co to jest przenośnia w poezji, mimo że słowo "przenośnia" nie będzie użyte.

Sprawdzian/kryteria

Po usłyszeniu wiersza, uczeń zilustruje go, uwzględniając przenośnię, w sensie "księżyc wygląda jak pan."

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: przenośnia	CEL Nr.	AL10
CEL LEKCJI	Mając dane słowo z listy wybranych słów, uczeń dobierze porównanie w znaczeniu przenośnym.		

Metoda nauczania

Przeczytaj dzieciom wierszyk np. "Przy mrowisku," z Czytanki dla kl. II. Wskazanym jest, aby przed przeczytaniem tego wiersza przeprowadzić z dziećmi pogadankę na temat życia mrówek.

Po rzeczytaniu wiersza zadaj dzieciom następujące pytania:

1. Czym są mrówki w tym wierszu? /ludźmi/
2. Co one robią jak ludzie? /pracują/
3. Czym jest mrowisko? /miastem/

Zachęć uczniów do dobierania słów w znaczeniu przenośnym, dając im np. zdanie:

"Mrówki są jak _____"/ludzie/.
"Mrowisko jest jak _____"/miasto/.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dobierze porównanie w znaczeniu przenośnym do przynajmniej jednego słowa podanego z wybranej listy słów.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

_____

_____

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: ilustracje	CEL Nr.	AL11

CEL LEKCJI Mając daną ilustrację do znanego wiersza, uczeń rozpozna wiersz i zarecytuje go.

Metoda nauczania

Trzeba postarać się o szereg obrazków,albo z poszczególnych książek, albo sporządzonych przez nauczyciela, ilustrujących poszczególne wiersze znane dzieciom z poprzednich lekcji.

Znajdź chwilę czasu w ciągu każdej lekcji,aby pokazać dzieciom ilustrację i pozwolić im zarecytować dany wiersz.

Można to zrobić w formie specjalnych "pięciu minut wierszyków."

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna przynajmniej dwa znane wiersze z pokazanych mu ilustracji.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Literatura — Poziom: A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Poezja: ilustracje — CEL Nr. AL12

CEL LEKCJI: Mając dany szereg obrazków ilustrujących znane wiersze, uczeń wybierze swój ulubiony wiersz i zarecytuje go.

Metoda nauczania

Przygotuj w klasie "kącik literacki," w którym będą ilustracje do wierszy znanych dzieciom. Prowadź różne zabawy, używające tych ilustracji.

Podczas spokojnych zajęć lub też przed końcem lekcji, pozwól uczniowi podejść do "kącika," wybrać ilustracje z ulubionego wiersza i wyrecytować ten wiersz.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wybierze ilustracje ze znanego mu wiersza i wyrecytuje ten wiersz. Absolutna zgodność z tekstem nie jest ważna.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: humor	CEL Nr.	AL13

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wiersza, uczeń powtórzy wymyślone słowa-nonsensy.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "O Panu Tralalińskim," J. Tuwima.

Przeczytaj dzieciom pierwszą zwrotkę wiersza. Połóż nacisk na słowa-nonsensy. Po przeczytaniu pierwszej zwrotki dwa lub trzy razy, zachęć uczniów do wymawiania słów-nonsensów w miarę czytania wiersza. Dodawaj następne zwrotki i **przedłużaj ćwiczenie, aż cały wiersz będzie wysłuchany.**

Po zakończeniu powyższego ćwiczenia, gdy uczniowie mają wprawę w powtarzaniu, zaproś ochotników do powtarzania słów-nonsensów po podaniu przez nauczyciela pierwszej linijki "wprowadzającej."

Sprawdzian/kryteria

Uczeń powtórzy słowa-nonsensy z wiersza zawierającego takie słowa usłyszawszy kluczową linijkę.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Literatura — Poziom: A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Poezja: humor — CEL Nr. AL14

CEL LEKCJI: Po wysłuchaniu trzech wierszy, z których dwa są humorystyczne, a jeden poważny, uczeń wskaże oba wiersze humorystyczne.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "100 Bajek," Brzechwy; "Koziołeczek," "Włos," Ireny Słońskiej; "Piosenka o Krakowie," z Pierwszej czytanki.

Przed przeczytaniem wierszy należy przeprowadzić pogadankę związaną z tematami wierszy. Zadaj dzieciom pytania, takie jak:

Gdzie powinien być włos?
Jak reagujemy, gdy widzimy włos w jedzeniu?
Co rozumiemy przez słowo "tchórz?" itd.

Przeczytaj następnie poszczególne wiersze po kilka razy, dyskutując z dziećmi ich temat, ze szczególnym zwróceniem uwagi na to, czy wiersz jest wesoły, czy poważny.

Tego rodzaju zajęcia mogą być powtórzone z innymi wierszami.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu wierszy, uczeń odróżni dwa humorystyczne z trzech /jeden poważny/ z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: interpretacja	CEL Nr.	AL15

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wiersza, uczeń jednym zdaniem opisze swoją reakcję na dany wiersz.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "Pierwszy dzień września," z Czytanki dla klasy II.

Przygotuj uczniów do wysłuchania tego wiersza przeprowadzając pogadankę na temat pierwszego dnia szkoły. Specjalną uwagę należy zwrócić na uczucia dziecka związane z jego osobistym przeżyciem pierwszego dnia w szkole. Można zadać pytania:

Czy cieszysz się, gdy idziesz do szkoły?
Czy lubisz chodzić do szkoły?

Przeczytaj wiersz. Rozpocznij dyskusję na temat wiersza i reakcji uczniów. Daj dzieciom do zrozumienia, że autor opisuje uczucia, które dzieci same przeżywały w pierwszym dniu szkoły.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń opisze jednym zdaniem swoją reakcję na przeczytany wiersz. Nauczyciel oceni wynik.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: nastrój	CEL Nr.	AL16

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wiersza, uczeń rozpozna nastrój wiersza jako pogodny lub smutny.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Chory kotek," Stanisława Jachowicza /smutny/; "Owocobranie," Czesława Janczarskiego z Czytanki dla klasy II /wesoły/.

Przed przeczytaniem wierszy należy przygotować uczniów przez przeprowadzenie pogadanki i zadanie pomocniczych pytań.

Pierwszy wiersz - Czy byłeś kiedy chory?
Jak się wtedy czułeś?
Co cię bolało?

Drugi wiersz - Czy byłeś kiedyś w sądzie?
Czy zbierałeś owoce z drzew?
Jak wygląda sad?
Jaka jest pogoda w jesieni?
Jaka jest pogoda, gdy świeci słońce?

Po takim przygotowaniu klasy przeczytaj poszczególne wiersze. Zachęć uczniów do wypowiadania swych reakcji.

Powtórz ćwiczenia, wprowadzając inne wiersze. Niektóre mogą posłużyć jako sprawdzian umiejętności określania nastroju.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna nastrój pogodny lub smutny wybranych wierszy z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: miejsce akcji	CEL Nr.	AL17

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wiersza, uczeń potrafi wskazać miejsce akcji tego wiersza; wewnątrz pomieszczenia czy na zewnątrz.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: z Pierwszej czytanki, "Rzut dyskiem" - akcja toczy się na zewnątrz i "Okulary" - akcja toczy się wewnątrz.

Przeczytaj pierwszy wiersz i porozmawiaj z uczniami na temat miejsca akcji tego wiersza. Uczniowie powinni uzasadnić swoje spostrzeżenia. Zachęć uczniów do narysowania ilustracji do tego wiersza po wysłuchaniu go dwa, lub trzy razy.

Przeczytaj parę wierszy, w których akcja dzieje się wewnątrz pomieszczenia. Uczniowie powinni rozpoznać miejsce akcji.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu wierszy, uczniowie potrafią rozróżnić miejsce akcji jako toczącej się wewnątrz lub nazewnątrz z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: czas akcji	CEL Nr.	AL18
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu danych wierszy, uczeń rozpozna porę dnia,w której toczy się akcja.		

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: Z Pierwszej czytanki: "W lesie" - dzień i "Idzie niebo czarną nocą"- noc, Wandy Chotomskiej

Przed przeczytaniem wierszy wskazanym jest przeprowadzenie pogadanki na temat dnia i nocy. Podkreślić cechy charakterystyczne i przytoczyć parę wyrazów określających omawiane pory dnia.

Np.
Słońce, jasno, /dzień/
Ciemno, gwiazdy /noc/

Przeczytaj wiersz o dniu. Poleć uczniom wskazać porę dnia w której toczy się akcja wiersza. Podobnym sposobem omówić wiersz o nocy.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu odpowiednich wierszy, uczeń rozpozna wiersz,w którym akcja toczy się w dzień i wiersz w którym akcja toczy się w nocy z dokładnością 85%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: miejsce akcji	CEL Nr.	AL19

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wiersza, uczeń potrafi rozpoznać miejsce, w którym toczy się akcja tego wiersza tj. w mieście, czy na wsi.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: z Pierwszej czytanki "Gospodarstwo Jasia," -- wieś i "Wszyscy kochamy stolicę," -- miasto.

Jako przygotowanie należy przeprowadzić pogadankę na temat wyrazów opisujących krajobraz wiejski i miejski.

Można przeczytać dzieciom wiersz, który zawiera opisy krajobrazu miasta i wsi np. "Najmilsza sercu ojczyzna," Ewy Szelburg-Zarembiny. Przedyskutuj następnie urywki, które odnoszą się do wsi lub do miasta. Połóż nacisk na charakteryzujące słowa. Wskazanym jest, aby przeczytać uczniom inne wiersze na temat miasta i wsi. Należy zachęcić uczniów do zilustrowania któregoś z wierszy.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu wiersza, uczeń rozpozna miejsce akcji, jako toczącej się na wsi lub w mieście, w przynajmniej dwóch wierszach z dokładnością 85%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: zróżnicowanie	CEL Nr.	AL20
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu wiersza i opowiadania prozą, uczeń rozpozna wiersz.		

Metoda nauczania

Proponowane teksty: z Pierwszej czytanki: "Gawron," - wiersz i "Basiu, Basiu," - opowiadanie.

Przeczytaj opowiadanie "Basiu, Basiu" i przeprowadź pogadankę na ten temat.

Wprowadź następnie temat wiersza, objaśniając dzieciom cechy charakterystyczne dla poezji, tj. obecność rymu i rytmu. Następnie omów z dziećmi wiersz "Gawron."

Po przeczytaniu obu tekstów należy przedyskutować z dziecmi różnice między wierszem i prozą.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odróżni wiersz od prozy, gdy obie formy są mu podane ustnie, z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: wiersz narracyjny	CEL Nr.	AL21

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu wiersza narracyjnego, uczeń potrafi odtworzyć kolejność wydarzeń.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "Jak kosiliśmy siano," z Pierwszej Czytanki

Przygotuj uczniów do słuchania tego wiersza dyskutując czynności związane z koszeniem siana /grabienie, suszenie, zwożenie itd./.

Przeczytaj wiersz na głos. Następnie pomóż uczniom odtworzyć kolejność czynności zadając pytania typu: kosiliśmy siano w poniedziałek, a co robiliśmy we wtorek? A co we środę? itd.

Po kilkakrotnym przeczytaniu, uczniowie będą mogli nazwać kolejne czynności w rozwoju akcji.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń powtórzy kolejność wydarzeń w usłyszanym wierszu. Ocena nauczyciela zadecyduje o poprawności odpowiedzi.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: kolejność wydarzeń	CEL Nr.	AL22

CEL LEKCJI — Mając daną ilustrację o zwierzętach, opartą na fantazji, uczeń potrafi odtworzyć opowiadanie z pamięci.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadania: "Przygody i wybryki małej małpki Fiki Miki," Makuszyńskiego; "Znaleziona zabawka," z Pierwszej czytanki.

Należy przygotować ilustracje do tej historyjki. Przeczytaj, albo opowiedz dzieciom jedną z wybranych historyjek, używając przygotowanych ilustracji dla podkreślenia akcji. Następnie przeprowadź ćwiczenia z dziećmi pokazując im ilustracje we właściwej kolejności i zachęć dzieci do opowiedzenia usłyszanej historyjki. Kiedy indziej pokaż dzieciom ilustracje i zachęć dzieci do odtworzenia historyjki z pamięci.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń opowie historyjkę z pamięci posługując się ilustracjami do niej z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Folklor: fabuła	CEL Nr.	AL23

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu bajki o zwierzętach opartej na fantazji, uczeń potrafi opisać wydarzenia z początku akcji, ze środka i z zakończenia.

Metoda nauczania

Proponowana bajka: "Małpa w kąpieli!" Aleksandra Fredry, z Czytanki dla kl. III.

Przeczytaj dzieciom bajeczkę na głos. Pomóż uczniom w zapamiętaniu wydarzeń w poprawnej kolejności zadając pytania typu:

Co chciała małpa zrobić?
Na co czekała, aby się wykąpać?
Co zrobiła, gdy pani wyszła?
Jak małpa się kąpała?
Co zrobiła po kąpieli?

Można przygotować kukiełki i odegrać tę bajkę na zaimprowizowanej scenie, dając dzieciom możność opowiedzenia bajki swoimi słowami.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń potrafi opowiedzieć, lub odegrać, wydarzenia wzięte z początku, ze środka lub końca bajki. Nauczyciel oceni poprawność odpowiedzi .

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: kolejność wydarzeń	CEL Nr.	AL24

CEL LEKCJI — Mając dane proste opowiadanie, uczeń potrafi odegrać rolę jednej z postaci tego opowiadania z zachowaniem kolejności wydarzeń.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie "Okulary," Fredry, z Pierwszej czytanki "Małpa w kąpieli," z Czytanki dla kl. III.

Przeczytaj wybraną historyjkę podkreślając czynności jej bohaterów, np. gdzie pan Hilary szukał okularów itp.

Przeczytaj historyjkę jeszcze raz. Pomóż chętnym uczniom odegrać rolę bohatera.

W wypadku "Okularów" cała klasa może brać udział przy podzielonych rolach.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń potrafi odegrać rolę jednego z bohaterów tego opowiadania, odtwarzając wydarzenia w poprawnej kolejności.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: kolejność wydarzeń	CEL Nr.	AL25

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu realistycznego opowiadania, uczeń potrafi ułożyć ilustracje do tego opowiadania, przestrzegając kolejności wydarzeń.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie: "Zuchy," z Pierwszej czytanki.

Przed lekcją należy przygotować ilustracje do tego opowiadania. Można wyciąć obrazki z ilustrowanego czasopisma. Powinny one przedstawiać dzieci, dom, wnętrze domu, podwórko itd. O ile znalezienie takich obrazków byłoby trudne, poleca się narysowanie i wycięcie odpowiednich ilustracji.

Przeczytaj opowiadanie dzieciom pokazując w trakcie czytania odpowiednie obrazki. Następnie pomieszaj te obrazki i każ uczniom ułożyć je w odpowiedniej kolejności podczas ponownego czytania opowiadania przez nauczyciela.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu historyjki, uczeń potrafi ułożyć ilustracje do tej historyjki w odpowiedniej kolejności z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: realizm i fantazja	CEL Nr.	AL26

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu dwóch opowiadań, z których jedno jest realistyczne, a drugie oparte na fantazji, uczeń potrafi je rozpoznać.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadania: "Zuchy," z Pierwszej czytanki -- realistyczne i "Bajka o Mamusi" -- zmyślone.

Przed przeczytaniem tych opowiadań należy przeprowadzić pogadankę na temat rzeczy prawdziwych, realnych i nieprawdziwych, zmyślonych, fantastycznych, np. magicznych sztuk, wróżek, krasnoludków, itp.

Zachęć uczniów do opowiadania zdarzeń prawdziwych z ich codziennego życia, oraz do opowiadania zmyślonych historii oglądanych naprzykład w telewizji. Przeczytaj oba opowiadania i powiedz uczniom, aby wskazali, które jest prawdziwe, a które zmyślone, fantastyczne.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadań realistycznego i opartego na fantazji, uczeń potrafi odróżnić opowiadanie realistyczne.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: charakterystyka	CEL Nr.	AL27

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu realistycznego opowiadania, uczeń potrafi wskazać na charakterystyczne cechy głównych postaci.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie: "Samochwała" i "Pytalski," Brzechwy

Należy przeprowadzić z dziećmi pogadankę zwracając szczególną uwagę na cechy charakteru takie jak: tchórzostwo, odwaga itd. Można wprowadzić bajkę o smoku wawelskim /patrz, Pierwsza czytanka/.

Przeczytaj "Samochwałę" i pomóż uczniom w rozpoznawaniu cech charakteru bohaterki. Można to ćwiczenie powtórzyć z "Pytalskim." Przedyskutuj z dziećmi zachowanie się bohaterów w tych opowiadaniach.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń wskaże przynajmniej jedną ważną cechę charakteru jednego z bohaterów.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Tekst informacyjny: rozróżnianie	CEL Nr.	AL28

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu opowiadania i krótkiego tekstu informacyjnego, uczeń odróżni opowiadanie.

Metoda nauczania

Wybierz opowiadanie i krótki tekst informacyjny o zwierzętach np. "Chory kotek" i "Koty."

Przeczytaj opowiadanie o chorym kotku i porozmawiaj z dziećmi na ten temat, zadając następujące pytania:

Co się stało na początku opowiadania?
Co się stało później?
Jak zakończyło się to opowiadanie?

Przeczytaj krótkie teksty informacyjne o kotach,o rowerach, o autach itp. Przeprowadź dyskusję na temat różnicy między przeczytanym poprzednio opowiadaniem, a informacjami zawartymi w tych tekstach. Należy wziąć pod uwagę bohaterów opowiadania, ciąg wydarzeń i akcję. Tego rodzaju zajęcia powinny być powtórzone na innych przykładach.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania urywku z tekstu informacyjnego, uczeń rozpozna opowiadanie. Wybór tekstów powinien być zrobiony tak, aby różnica była wyraźna.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM B

ROZSZERZANIE SŁOWNICTWA

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja słuchowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr.	BR1
CEL LEKCJI	Mając dane słowo zaczynające się spółgłoską, wymówione przez nauczyciela, uczeń znajdzie inne słowo zaczynające się tym samym dźwiękiem.		

Metoda nauczania

Zacznij zwracając uwagę uczniów na podobieństwa i różnice w spółgłoskach rozpoczynających słowo. Jako przykłady daj kilka par słów, np. tato i tam, koń i kot. Kontynuując dawaj przykłady szeregu słów zaczynających się na tę samą współgłoskę /dźwięk/. Uczniowie będą podawać inne słowa zaczynające się tym samym dźwiękiem. Należy pamiętać, aby wszyscy uczniowie brali udział w lekcji.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże 90% dokładności w znajdywaniu odpowiedniego słowa zaczynającego się tym samym dźwiękiem /spółgłoską/.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja słuchowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr.	BR2
CEL LEKCJI	Mając dane ustnie słowa zaczynające się spółgłoską, uczeń rozpozna literę przedstawiającą dźwięk, którym to słowo się zaczyna.		

Metoda nauczania

Ćwiczenia w rozpoznawaniu początkowych spółgłosek można zacząć od pokazywania uczniom obrazków-słów. Każ uczniom powiedzieć, co widzą na obrazku. Uczniowie powinni odpowiedzieć: "to jest kot." Następnie zapytaj: "Jaki dźwięk słyszymy na początku tego słowa?" Uczniowie odpowiedzą, że początkowym dźwiękiem jest k.

Daj uczniom słowa, w których uczniowie nazwą początkowe dźwięki.

Nauczyciel	Uczeń
kot	k
piłka	p
lalka	l

Podziel klasę na dwie lub trzy grupy. Nauczyciel, lub "wódz" grupy, będzie dawał słowa zaczynające się spółgłoską, a uczniowie nazwą dźwięk początkowy tych słów. Za każdą poprawną odpowiedź daj punkt grupie, która odpowie pierwsza. Grupa zdobywająca najwięcej punktów wygrywa.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże przynajmniej 80% dokładności w nazywaniu litery przedstawiającej początkowy dźwięk w wypowiedzianym słowie.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzorkowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr. BR3
CEL LEKCJI	Mając daną spółgłoskę i grupę trzech słów, uczeń rozpozna słowo zaczynające się daną spółgłoską.	

Metoda nauczania

Ułóż ćwiczenie podobne do podanego poniżej przykładu. Uczniowie zakreślą w każdej grupie słowa zaczynające się na spółgłoskę wskazaną u góry danej kolumny. Podobne ćwiczenie można rozpracować dla innych spółgłosek.

f	s	r
słońce matka (fabryka)	koń trąba (słoń)	fasola (róża) słót
m	b	t
cukierek (małpa) zebra	chłopiec (babcia) lalka	(tort) szczotka pralka

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna z dokładnością 80% to słowo w grupie trzech, które zaczyna się daną spółgłoską.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcia słuchowo-wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr. BR4
CEL LEKCJI	Mając dane słowo ustnie, oraz listę spółgłosek, uczeń połączy dźwięk początkowej spółgłoski w danym słowie z odpowiednią literą na liście.	

Metoda nauczania

Zacznij od zrobienia i rozdania kartek podobnych do kartek "bingo," jak na ilustracji poniżej. Umieść spółgłoski na kartkach. Każda kartka powinna być inna. Rozdaj papierowe kwadraciki, które będą użyte do zakrywania poszczególnych liter na kartce. Powiedz uczniom, aby zakryli literę jeśli usłyszą słowo zaczynające się na tę literę. Nauczyciel powie słowo zaczynające się na spółgłoskę. Uczeń zakryje odpowiednią spółgłoskę, na którą zaczyna się słowo dane przez nauczyciela. Należy kontynuować tak długo, jak długo jeden z uczniów nie zakryje całego rzędu spółgłosek. Ten uczeń wygrywa.

B	E	N	G
R	D	T	C
J	Y	F	W
M	Z	L	K

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże 80% dokładności w zestawianiu początkowego dźwięku spółgłoski w wypowiedzianym słowie ze spółgłoską na danej liście.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Rozszerzanie słownictwa — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Analiza fonetyczna: percepcja słuchowo-wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej — CEL Nr. BR5

CEL LEKCJI

Mając dany ustnie dźwięk początkowej spółgłoski w słowie i spisaną listę kilku słów, z których jedno zawiera ten sam początkowy dźwięk, uczeń połączy słyszany dźwięk ze słowem mającym tą samą początkową spółgłoskę.

Metoda nauczania

Przygotuj arkusz ćwiczeniowy, jak poniżej. Wymawiaj słowa powoli, ale bez przesady. Uczniowie zakreślą kółkiem w każdej grupie słowo zaczynające się na ten sam dźwięk, co słowo dane przez nauczyciela. Nauczyciel będzie wymawiał: brak, dom, mysz, sad.

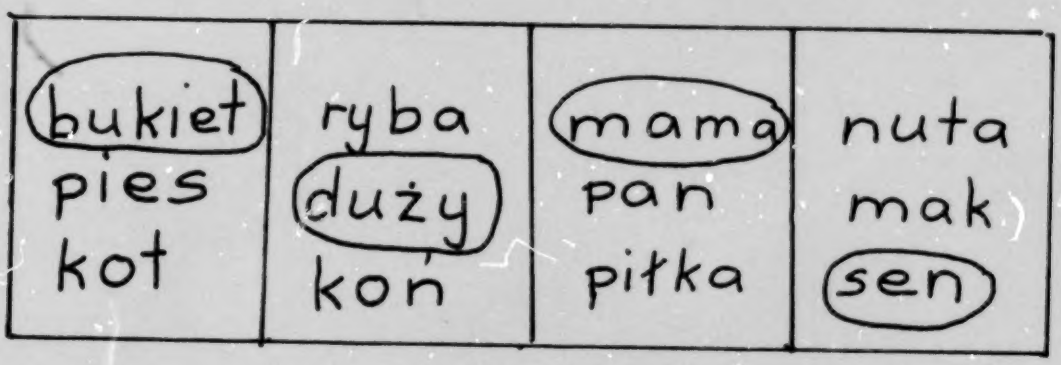

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże 80% dokładności w łączeniu wypowiedzianego słowa ze słowem na liście, mającym te samą początkową spółgłoskę.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr.	BR6

CEL LEKCJI

Mając obrazek lub przedmiot z napisem, w którym brak początkowej spółgłoski, uczeń uzupełni napis odpowiednią spółgłoską.

Metoda nauczania

Wybierając obrazki-słowa znane uczniom, przygotuj ćwiczenie podobne do wzoru zamieszczonego poniżej. Uczniowie wpiszą brakujące spółgłoski w oznaczonych miejscach.

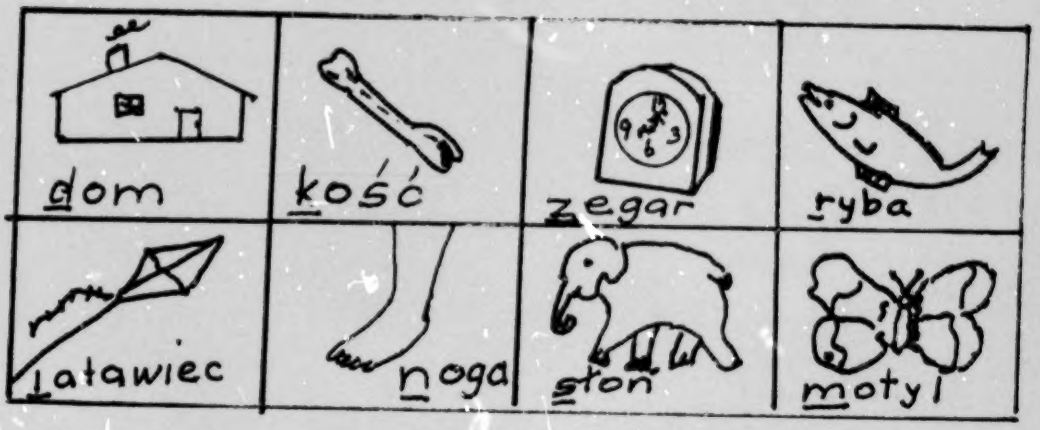

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wpisze właściwą początkową spółgłoskę uzupełniając napis z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr.	BR7

CEL LEKCJI

Mając daną spółgłoskę i komplet obrazków, z których kilka zaczyna się na tę samą początkową spółgłoskę, uczeń wskaże te obrazki, które zaczynają się na tę spółgłoskę.

Metoda nauczania

Należy zacząć zajęcia od umieszczenia /na tablicy, kartkach lub kartach ściennych/ obrazków przedmiotów, których nazwy zaczynają się tą samą spółgłoską. Nauczyciel zwróci uwagę uczniom na fakt, że one wszystkie zaczynają się tym samym dźwiękiem, którego symbolem jest ta sama litera alfabetu.

Podobne ćwiczenia mogą być prowadzone ze wszystkimi spółgłoskami. Przygotuj arkusz ćwiczeniowy i każ uczniom zakreślić kółkiem obrazki przedmiotów, których nazwy zaczynają się tą samą spółgłoską.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże 90% dokładności w wyborze, z kompletu obrazków, tych przedmiotów, których nazwy zaczynają się daną początkową spółgłoską.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

_____

_____

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr.	BR8

CEL LEKCJI

Mając daną grupę obrazków lub przedmiotów zaczynających się tą samą spółgłoską, uczeń nazwie te obrazki lub przedmioty i początkową spółgłoską.

Metoda nauczania

Ułóż kilka obrazków zaczynających się tym samym dźwiękiem na tablicy, karcie, lub specjalnie przeznaczonym miejscu w klasie. Każ uczniom nazwać zilustrowane przedmioty i wskazać na początkowy dźwięk.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń połączy dźwięk początkowej spółgłoski z nazwami obrazków i przedmiotów i nazwie je z dokładnością 90%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom A
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr. BR9
CEL LEKCJI	Mając dane ilustrowane czasopismo i jakąkolwiek początkową spółgłoskę, uczeń znajdzie w czasopiśmie obrazki zaczynające się na daną spółgłoskę.	

Metoda nauczania

Rozdaj uczniom pewną ilość ilustrowanych czasopism. Uczniowie zostaną poinformowani, że z chwilą podania spółgłoski mają znaleźć obrazek, który zaczyna się tą spółgłoską. Każdy uczeń, który znajdzie odpowiedni obrazek w wyznaczonym czasie dostaje punkt. Uczeń z największą ilością punktów zbierze czasopisma.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń znajdzie obrazki z przedmiotami, których nazwy zaczynają się daną spółgłoską z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji początkowej	CEL Nr.	BR10

CEL LEKCJI — Mając dane znajome słowo oraz listę spółgłosek, uczeń ułoży nowe słowa zastępując każdą początkową spółgłoskę nową, oraz wymówi każde nowo utworzone słowo.

Metoda nauczania

Napisz na tablicy jakieś znajome dzieciom słowa, jak np. mama. Powiedz dzieciom, że zastępując początkowe spółgłoski innymi, można utworzyć wiele nowych słów. Napisz następujące spółgłoski: r, s, t, d, g, l. Każ uczniom dostawić ama po tych spółgłoskach i wymówić nowo utworzone słowa. Podobne ćwiczenie można powtórzyć z innymi słowami.

Mama rama sama	tama dama	gama lama

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wymówi nowe słowa utworzone przez zastąpienie początkowej spółgłoski w danym słowie z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja słuchowo-wzrokowa; spółgłoski w pozycji końcowej	CEL Nr.	BR11
CEL LEKCJI	Mając dane słowo kończące się spółgłoską, wymówione przez nauczyciela, uczeń poda inne słowo kończące się tym samym dźwiękiem.		

Metoda nauczania

Wymawiaj słowa kończące się spółgłoską, po czym poleć uczniom po kolei podawać słowa kończące się tym samym dźwiękiem. Kiedy uczniowie opanują ćwiczenia można zorganizować grę, dzieląc uczniów na dwie równe grupy. Jeden uczeń z każdej grupy występuje naprzód. Nauczyciel wypowiada słowo. Uczeń,który pierwszy wypowie słowo kończące się tym samym dźwiękiem, zostaje. Jego oponent wypada. Grupa z większą ilością uczniów pod koniec ustalonego czasu wygrywa.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dobierze do wypowiedzianego słowa inne słowo o tej samej końcowej spółgłosce z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji końcowej	CEL Nr.	BR12
CEL LEKCJI	Mając daną spółgłoskę oraz listę trzech słów, uczeń znajdzie słowo kończące się taką samą spółgłoską.		

Metoda nauczania

Przygotuj arkusz do ćwiczeń, jak poniżej. Uczeń zakreśli kółkiem to słowo, które kończy się spółgłoską podaną u góry każdej kolumny. Podobne ćwiczenia mogą być ułożone dla innych spółgłosek.

k	d	t	w
lot	cep	ja	nóż
blok	stan	cent	młot
dał	lód	rak	rów

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wybierze słowo zakończone daną spółgłoską z listy trzech słów z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja słuchowo-wzrokowa; spółgłoski w pozycji końcowej	CEL Nr.	BR13

CEL LEKCJI

Mając podane słowo ustnie, oraz listę spółgłosek, uczeń połączy dźwięk końcowej spółgłoski tego słowa z odpowiednią spółgłoską na liście.

Metoda nauczania

Przygotuj i rozdaj uczniom, kartki ze spółgłoskami/podobne do kartek loteryjnych pokazanych poniżej z lewej/. Każda kartka powinna być inna. Rozdaj małe żetony do nakrycia pojedyńczych kratek. Powiedz uczniom, aby nakryli kratkę, gdy usłyszą słowo kończące się na jedną ze spółgłosek na ich kartce.

Podaj słowo ustnie. Uczniowie nakryją kratkę mającą taką samą spółgłoskę końcową jak dane słowo. Podawaj dalsze słowa ustnie. Pierwszy uczeń, który nakryje wszystkie kratki wygrywa.

kartka

D	F	L
T	S	B
K	R	N

1	b	d	(t)
2	l	m	(p)
3	(r)	f	n
4	t	s	(k)

arkusz do ćwiczeń

Zrób tabelę jak powyżej na prawo. Daj takie wskazówki: "Kiedy powiem słowo, słuchaj uważnie, popatrz na litery w każdym rzędzie i zakreśl literę, którą słyszysz na końcu każdego słowa. Rząd 1-szy -- kot/pauza/, rząd 2-gi-chłop /pauza/, rząd 3-ci-bór /pauza/, rząd 4-ty - rok /pauza/." Należy przeprowadzić szereg ćwiczeń tego typu.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wybierze z listy spółgłoskę taką, która będzie odpowiadać końcowemu dźwiękowi spółgłoski w wypowiedzianym przez nauczyciela słowie z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowo-słuchowa; spółgłoski w pozycji końcowej	CEL Nr.	BR14

CEL LEKCJI Mając podany ustnie dźwięk ostatniej spółgłoski w słowie, oraz mając daną listę kilku słów, z których jedno kończy się danym dźwiękiem, uczeń połączy usłyszany dźwięk ze słowem mającym tę samą końcową spółgłoskę.

Metoda nauczania

Wymów jakieś słowo, naprzykład: krem, sen, leń, kret.
Każ uczniom zakreślić to słowo w każdej kolumnie, które posiada dany końcowy dźwięk.

lep	my	koń	okno
dom	rak	kura	stół
raz	pan	wół	płot

Sprawdzian/kryteria

Z listy słów uczeń wybierze to słowo, którego końcowa spółgłoska odpowiada dźwiękowi wypowiedzianego słowa z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji końcowej	CEL Nr.	BR15
CEL LEKCJI	Mając daną spółgłoskę i komplet obrazków przedstawiających przedmioty kończące się daną spółgłoską, uczeń rozpozna ilustracje, które zawierają daną końcową spółgłoskę.		

Metoda nauczania

Przygotuj arkusz do ćwiczeń na wzór podany poniżej. Każ uczniom pokolorować na zielono przedmioty, które kończą się na spółgłoskę k.

Sprawdzian/kryteria

Z kompletu obrazków uczeń wybierze przedmioty kończące się daną spółgłoską z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja słuchowa; spółgłoski w pozycji środkowej	CEL Nr.	BR16
CEL LEKCJI	Po usłyszeniu słowa ze spółgłoską w pozycji środkowej, uczeń nazwie tę spółgłoskę.		

Metoda nauczania

Wymów słowa ze spółgłoskami w pozycji środkowej, takie jak: woda, koza, most, mama, lody, sowa, obaj, auto, ręka, wola.

Uczniowie powinni z łatwością rozpoznawać i utożsamiać początkowe i końcowe spółgłoski zanim będą im przedstawione spółgłoski w pozycji środkowej. Kiedy zaczynasz przedstawiać spółgłoski w pozycji środkowej, zacznij od słów łatwych i dobrze znanych uczniom, jak np. kawa, zupa, oko. Wymawiaj słowa wolno, ale bez przesady. Zapytaj uczniów, ile spółgłosek słyszą. Jaka spółgłoska jest na początku? Jaka jest na końcu? Wytłumacz im, że spółgłoska słyszana między pierwszą i ostanią jest spółgłoską środkową. Zwróć uwagę uczniom na to, że pewne wyrazy mają spółgłoskę w środkowej pozycji, a inne nie. Daj przykład:

kot - kotek, pies - piesek, raz - razem

Powiedz uczniom, aby zwracali uwagę na spółgłoski w pozycji środkowej, gdy będą słuchać wymawianych słów. Potem każ uczniom nazwać spółgłoski w pozycji środkowej. W dodatkowym ćwiczeniu każ uczniom pisać na kartce usłyszane spółgłoski w pozycji środkowej w miarę słuchania wymawianych słów.

Sprawdzian/kryteria

W usłyszanym słowie, uczeń rozpozna spółgłoskę w pozycji środkowej i nazwie ją z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowa; spółgłoski w pozycji środkowej	CEL Nr.	BR17
CEL LEKCJI	Mając daną spółgłoskę i serię trzech słów, uczeń rozpozna słowa zawierające daną spółgłoskę w pozycji środkowej.		

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie według podanego wzoru ponizej. Każ uczniom zakreślić słowo, które zawiera, w pozycji środkowej, daną u góry odpowiednią kolumny. Należy przeprowadzić szereg ćwiczeń tego typu.

n	t	l	g
noż	młot	sala	wagon
strona	tak	las	lis
mama	kotek	but	rower

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna z dokładnością 80% jedno z trzech słów zawierające daną środkową spółgłoskę.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja wzrokowo-słuchowa; spółgłoski w pozycji środkowej	CEL Nr.	BR18

CEL LEKCJI

Słysząc wypowiedziane słowo, oraz mając daną listę spółgłosek, uczeń połączy dźwięk środkowej spółgłoski w słowie z odpowiednią literą podaną na liście.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie podobne do podanego poniżej. Wymów jakieś słowo. Uczniowie zakreślą na liście społgłoskę o tym samym dźwięku, który słyszeli w środku słowa.

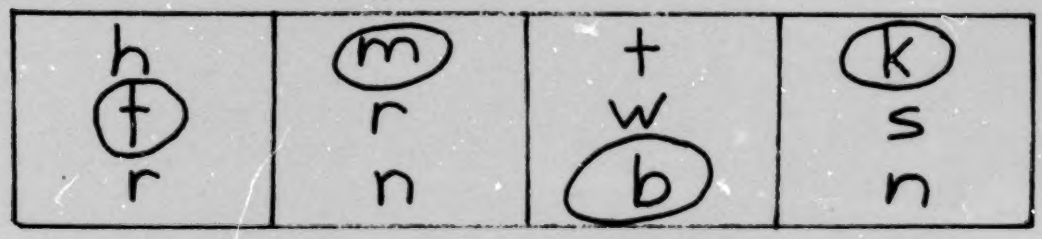

Nauczyciel: kotek, Roman, lubić, czekać

Sprawdzian/kryteria

Uczeń potrafi dobrać z dokładnością 80% spółgłoskę z listy po usłyszeniu słowa,w którym spółgłoska ta występuje w pozycji środkowej.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: percepcja słuchowo-wzrokowa; spółgłoski w pozycji środkowej	CEL Nr.	BR19

CEL LEKCJI

Mając podany dźwięk spółgłoski środkowej w słowie, oraz mając daną listę z kilkoma słowami, jedno z nich zawierające daną środkową spółgłoskę, uczeń połączy słyszany dźwięk ze słowem zawierającym daną środkową spółgłoskę.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenia, jak na podanym wzorze. Podaj powoli dźwięk spółgłoski dla każdej grupy wyrazów. Uczeń zakreśli słowo, które zawiera ten sam dźwięk, co słowo podane przez nauczyciela.

Ćwiczenie:

(w)	(t)	(s)	(l)
doktor	katar	fala	worek
broda	trąba	osa	rower
dywan	oko	kura	balon

Sprawdzian/kryteria

Uczeń połączy dźwięk usłyszany w pozycji środkowej z odpowiednią literą na podanej liście z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: rozróżnianie słuchowe; rozpoznawanie dźwięku spółgłosek w danych pozycjach	CEL Nr.	BR20

CEL LEKCJI

Słuchając słowa ze spółgłoską w pozycji początkowej, końcowej lub środkowej, uczeń nazwie tę spółgłoskę w każdej z danych pozycji.

Metoda nauczania

Uczniowie muszą być zaznajomieni z rozpoznawaniem dźwięku spółgłosek w początkowej, środkowej i końcowej pozycji. Uczniowie powinni z łatwością rozpoznawać każdą z nich. Ułóż ćwiczenie podobne do następującego. Powiedz uczniom, że wymówisz słowo. Każ im powtórzyć to słowo. Oni będą przysłuchiwać się uważnie. Potem powiedz im, aby napisali spółgłoskę, którą słyszeli na początku, w środku, lub na końcu słowa. Powtórz kilkakrotnie słowo oraz pozycję o którą chodzi, aby uniknąć niejasności.

spółgłoska p
słowo: pęk

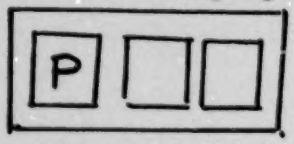

spółgłoska p
słowo: stop

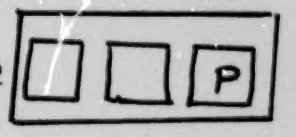

Jeżeli odpowiedzi uczniów nie są dostatecznie poprawne, daj im ćwiczenie, w którym będą musieli rozpoznać tylko początkowe, końcowe lub środkowe spółgłoski. Po kilku ćwiczeniach poziom kompetencji powinien się podnieść.

Wymów słowo ze spółgłoską na początku, w środku, lub na końcu słowa. Uczeń nazwie daną spółgłoskę, oraz określi jej pozycję. Na przykład, spółgłoska p: zupa--środkowa, pociąg--początkowa, słup--końcowa.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna spółgłoski w pozycji początkowej, środkowej, oraz końcowej z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: rozpoznawanie; słowa złożone	CEL Nr.	BR21

CEL LEKCJI Mając dane słowo złożone w kontekście, uczeń rozpozna je.

Metoda nauczania

Wytłumacz uczniom, że czasami dwa słowa mogą być zestawione w jedno. Używaj przykładów, jak poniżej. Uczeń zakreśli słowo złożone w każdym zdaniu.

1. Ja widzę samochód.
2. Zobacz ten samolot nad nami.
3. Taki samolub z tego Janka.
4. Czy ty jesteś samodzielny?
5. Jaki piękny wodospad!
6. Tu zakładają wodociąg.
7. Chodźcie pod wodotrysk!

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna słowa złożone z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzenie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: rozpoznawanie; słowa złożone	CEL Nr.	BR22
CEL LEKCJI	Z listy znanych słów uczeń złoży dwa słowa w jedno słowo złożone.		

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie podobne do następującego wzoru, używając dwóch list ze znanymi słowami. Zadaniem ucznia będzie połączenie dwóch słów, które utworzą słowo złożone.

Inne ćwiczenie może byc użyte. Uczniowie wytną i przykleją karteczki ze słowami tak, aby dwa słowa tworzyły jedno złożone.

kraj	gram
kilo	spad
samo	obraz
wodo	lot

Sprawdzian/kryteria

Uczeń utworzy słowa złożone z danej listy z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza strukturalna: rozpoznawanie słowa złożone	CEL Nr.	BR23

CEL LEKCJI

Mając daną listę znanych słów i parę niekompletnych zdań, uczeń utworzy słowo złożone i dokończy zdanie.

Metoda nauczania

Daj uczniom listę z łatwymi słowami i niedokończone zdania. Poleć uczniom użyć słów z listy do utworzenia złożonych słów i uzupełnić zdania.

samo	chowa
kraj	lot
Często	obraz

1. Do Warszawy przyjechał duży _____.
2. _____ jest polskim miastem.
3. Co za piękny _____.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń ułoży z poszczególnych słów słowa złożone i uzupełni zdania z dokładonością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

_____

_____

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Rozszerzanie słownictwa — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Analiza strukturalna: rozpoznawanie; słowa złożone — CEL Nr. BR24

CEL LEKCJI — Mając daną listę znanych słów złożonych, uczeń rozpozna dwa słowa użyte w słowie złożonym.

Metoda nauczania

samolot	_____	+	_____
śrubokręt	_____	+	_____
korkociąg	_____	+	_____
samolub	_____	+	_____
wodociąg	_____	+	_____
wodospad	_____	+	_____
wodotrysk	_____	+	_____
krajobraz	_____	+	_____

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna części słów złożonych z listy znanych słów, z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

_____

_____

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: rozróżnianie wzrokowe; rymujące się słowa	CEL Nr.	BR25

CEL LEKCJI

Mając dany obrazek przedmiotu, uczeń znajdzie na drugim obrazku przedmiot, którego nazwa rymuje się z pierwszym.

Metoda nauczania

Daj uczniom kartki z obrazkami przedmiotów. Obok każdego przedmiotu zostaw puste miejsce. Na dole kartki umieść rząd obrazków. Uczniowie wytną obrazki z dołu i przykleją je obok obrazków przedmiotów z rymującymi się nazwami.

Uczeń przyklei obrazek: raka koło ptaka, kota koło płotu.

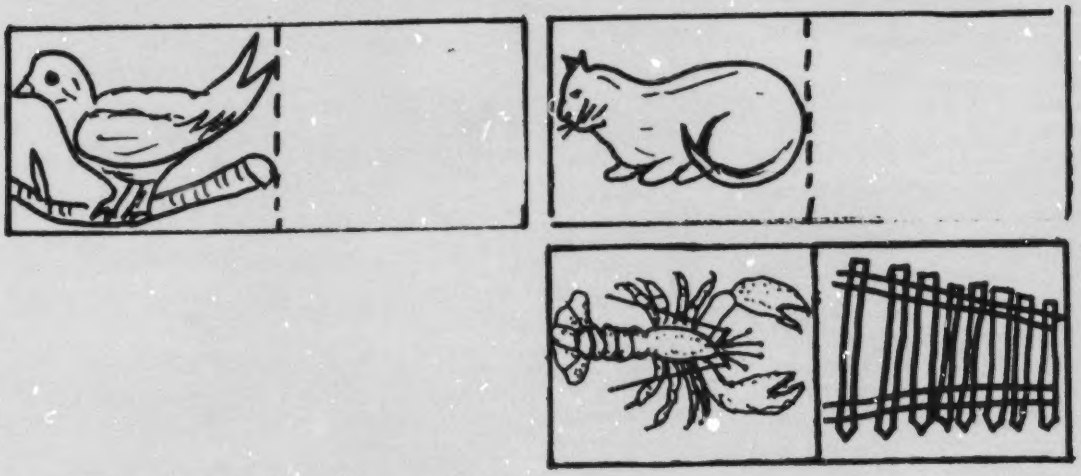

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże umiejętność wyboru przedmiotu rymującego się z przedmiotem danym na obrazku z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: rozróżnianie wzrokowe; słowa rymujące się	CEL Nr.	BR26
CEL LEKCJI	Mając daną listę słów, uczeń rozpozna te, które się rymują.		

Metoda nauczania

Daj uczniom arkusz do ćwiczeń, jak poniżej. Przeczytaj im poniższy wiersz ze wskazówkami aby wycięli buciki i złożyli /lub przykleili/ je parami.

Biedne indyki
pomieszały buciki
i po kątach zaczęły się chować.
Biedne indyki
dobiorą buciki
jak ty im pomożesz zrymować.

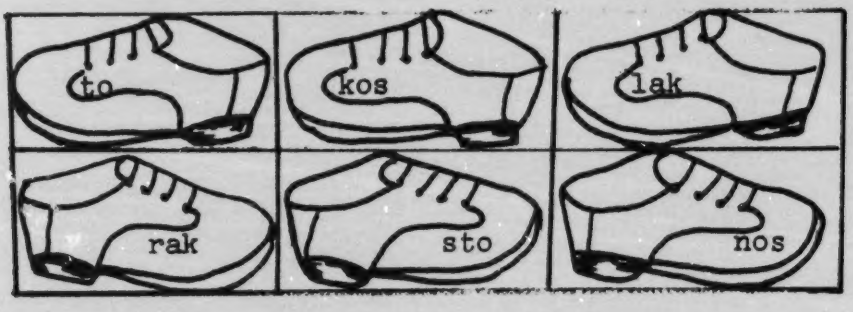

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dobierze rymujące się słowa z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: rozróżnianie słuchowo-wzrokowe; słowa rymujące się	CEL Nr.	BR27
CEL LEKCJI	Mając dane nowe słowo, uczeń dobierze inne rymujące się słowa.		

Metoda nauczania

Nauczyciel napisze na tablicy nowe słowo mak. Uczniowie powtórzą to słowo i podadzą inne wyrazy, które rymują się z danym słowem np. hak, tak, rak, jak.

Inne przykłady:

młot - płot, lot, kot

las - pas, nas, was

Sprawdzian/kryteria

Uczeń poda słowa rymujące się z danym słowem z dokładnością 90%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: rozróżnianie słuchowo-wzrokowe; słowa rymujące się	CEL Nr.	BR28
CEL LEKCJI	Mając dany łatwy wiersz, uczeń ustnie dobierze rymujące się słowa.		

Metoda nauczania

Napisz łatwy wiersz, podobny do poniższego, na karcie lub na tablicy. Uczniowie najpierw wysłuchają wiersza. Potem poleć im rozpoznać słowa mające "taki sam koniec." Uczeń nazwie rymujące się słowo.

Wzory

Raz, dwa płyta sobie gra Trzy, cztery, pięć, tańczyć bierze chęć	Jedzie wóz pełen kóz wiozą fury kaczki, kury

Sprawdzian/kryteria

Uczeń potrafi znaleźć rymujące się słowa z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Analiza fonetyczna: rozróżniane słuchowo-wzrokowe; słowa rymujące się	CEL Nr.	BR29
CEL LEKCJI	Mając dany rymujący się dwuwiersz, lub krótki wiersz z niedokończoną ostatnią linijką, uczeń dobierze słowo uzupełniające rym.		

Metoda nauczania

Przeczytaj wiersz zamieszczony poniżej i każ uczniom uzupełnić rym ustnie. Dodatkowo, uczniowie mogą otrzymać wiersz napisany, w zależności od ich umiejętności czytania.

Leci, leci osa do Wojtaszka _____ ucha, bródki, (nosa)

Tańcowały dwa Michały
Jeden duży, drugi _____ (mały), chory, stary

Minęła nocka, minął cień,
Słoneczko moje dobry _____. noc, (dzień), wieczór

Latają sobie motyle
Ach, tyle ich jest, _____. mało, (tyle), dużo

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dobierze odpowiednie rymujące się słowa z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Rozszerzanie słownictwa	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie słów: percepcja słuchowo-wzrokowa; rozpoznawanie słów	CEL Nr.	BR30

CEL LEKCJI

Mając daną listę podstawowych słów, uczeń rozpozna je po upływie dwóch sekund.

Metoda nauczania

Pokaż uczniom kartki z pojedyńczymi słowami, przetrzymując je nie więcej niż dwie sekundy każdą. Nie pokazuj takich, których uczeń nie potrafi poprawnie i szybko rozpoznać. Każ uczniom zrobić listę tych słów. Możesz im pomóc, czytając niektóre słowa w zdaniach, albo zwracając im uwagę na początkowe lub końcowe litery itp.

Powtórz ćwiczenie po kilku dniach. Jeśli wciąż pozostają słowa, których uczeń nie potrafi rozpoznać, przeprowadź więcej ćwiczeń w tym zakresie. Możesz użyć /jeżeli jest/ aparatu projekcyjnego do wyświetlania tych słów.

Lista słów podstawowych

a	bo	dom	ile	ma	od	rok
Ala	co	fala	ja	mam	oko	stare
albo	da	go	jak	mama	pada	to
ale	daleko	goni	jasno	mają	pole	tego
As	dam	goni	jasno	mleko	pusto	ucho
bok	dla	huk	kono	nasz	rano	ulica
wóz	wózek	wilk	zoo	zebra	ząb	

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna podstawowe słowa z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM B

POJMOWANIE

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: wskazówki/polecenia	CEL Nr. BPol
CEL LEKCJI	Mając dane trzy polecenia ustnie, uczeń wykona je w tym samym porządku, w jakim one były mu podane.	

Metoda nauczania

Daj uczniowi następujące trzy polecenia, które on winien wykonać w takiej kolejności, w jakiej one są mu dane. Uczeń zrobi trzy kroki naprzód, dwa w tył, poczem podejdzie do biurka nauczyciela.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykona kolejne polecenia z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: wskazówki/polecenia	CEL Nr. BPo2

CEL LEKCJI

Mając dany obrazek i trzy zdania, z których ostatnie zawiera wyraźne wskazówki, uczeń zaznaczy obrazek zgodnie ze wskazówkami.

Metoda nauczania

Przygotuj następującą kartkę z ćwiczeniami. Uczeń przeczyta trzy zdania i wykona zadanie wskazane w ostatnim zdaniu.

Tadek lubi grać w piłkę.
Tadek ma dużą piłkę.
Pokoloruj piłkę na zielono.

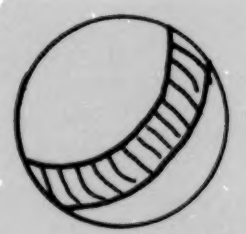

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykona dane polecenie z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: wskazówki/polecenia	CEL Nr.	BPo3

CEL LEKCJI — Mając dwa zdania do przeczytania oraz dwie ilustracje, uczeń wykona zadanie wskazane w każdym zdaniu.

Metoda nauczania

Przygotuj następujące ćwiczenie. Uczeń przeczyta i wykona dane polecenia.

Pokoloruj domek na niebiesko

Zakreśl koło wokół piłki

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykona dwa pisemne polecenia z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Pojmowanie — Poziom: B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Pojmowanie dosłowne: wskazówki/polecenia — CEL Nr. BPo4

CEL LEKCJI

Mając dane trzy zdania polecające uczniowi narysować określony obrazek, uczeń postąpi według napisanych wskazówek.

Metoda nauczania

Napisz następujące zdania na tablicy. Uczeń postąpi według wskazówek.

Narysuj zagrodę wiejską.

Narysuj zwierzęta i rośliny.

Pokoloruj obrazek.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń narysuje określony obrazek zgodnie z trzema wskazówkami z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Pojmowanie dosłowne: kolejność — CEL Nr. BPo5

CEL LEKCJI — Mając daną grupę obrazków, uczeń ułoży je w logicznej kolejności.

Metoda nauczania

Przygotuj obrazki, jak na poniższym przykładzie.

Uczeń ułoży te obrazki we właściwej kolejności.

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedź: 2-1-3

Uczeń ułoży obrazki w kolejności wskazującej logiczny ciąg opowiadania z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Pojmowanie dosłowne: kolejność — CEL Nr. BPo6

CEL LEKCJI — Mając dane trzy zdania zawierające wydarzenia w opowiadaniu, uczeń ułoży je w logicznej kolejności.

Metoda nauczania

Daj uczniowi zdania, jak poniżej. Uczeń ułoży je w logicznej kolejności.

1. Kot biegnie za piłką.
2. Kot bawi się piłką.
3. Kot widzi piłkę.

Sprawdzian/kryteria — Odpowiedź: 3-1-2

Uczeń ułoży wybrane zdania według logicznej kolejności. z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl główna	CEL Nr.	BPo7

CEL LEKCJI — Mając daną grupę obrazków, z których każdy ilustruje pewną czynność, uczeń rozpozna poszczególne czynności.

Metoda nauczania

Daj uczniowi ćwiczenie według wzoru poniżej. Uczeń rozpozna i wymieni czynność na każdym obrazku.

Sprawdzian/kryteria — Odpowiedź: /1/ skakanie, /2/ kopanie /3/ spanie

Uczeń rozpozna czynność przedstawioną na obrazku z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Pojmowanie dosłownae: myśl główna — CEL Nr. BPo8

CEL LEKCJI — Mając daną serię obrazków z napisami, uczeń rozpozna główną myśl przedstawioną na każdym z nich.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie,jak poniżej. Uczeń popatrzy na obrazki, przeczyta napisy i powie, jaką myśl obrazek przedstawia.

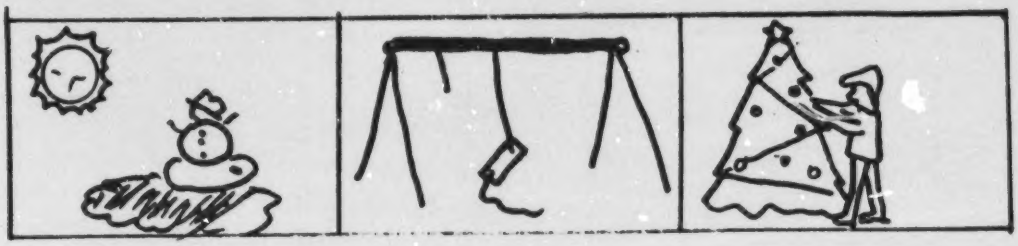

Sprawdzian/kryteria — Odpowiedź: 1. Bałwan się topi. 2. Huśtawka jest złamana. 3. Chłopczyk stroi choinkę.

Uczeń, po przeczytaniu napisów na serii obrazków, rozpozna główną myśl każdego obrazka z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl główna	CEL Nr. BPo9
CEL LEKCJI	Mając dany obrazek i trzy zdania, z których jedno opisuje czynność na danej ilustracji, uczeń połączy to zdanie z obrazkiem.	

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie na podany wzór poniżej. Uczeń popatrzy na obrazek, przeczyta trzy zdania i wybierze zdanie, które opisuje akcję na obrazku.

1. Ta dziewczynka mówi.
2. Ta dziewczynka tańczy.
3. Ta dziewczynka bawi się.

Sprawdzian/kryteria Odpowiedź: zdanie 2.

Z grupy trzech zdań uczeń wybierze zdanie, które opisuje akcję na danym obrazku z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl główna	CEL Nr. BPo10
CEL LEKCJI	Mając dane trzy ilustracje i pięć znanych tytułów, uczeń rozpozna główną myśl dobierając tytuł do odpowiedniej ilustracji.	

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie, którego wzór podany jest poniżej. Uczeń poparzy na obrazek i dobierze właściwy tytuł do każdego obrazka.

a. Kot w butach
b. Jesień
c. Bałwan ze śniegu
d. Trzy niedźwiadki
e. O Krakusie

Sprawdzian/kryteria Odpowiedź: /1/ c; /2/ d; /3/ a

Uczeń dobierze właściwe tytuły do każdego obrazka z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl główna	CEL Nr. BPo11

CEL LEKCJI Mając dane trzy obrazki i dwa zdania, uczeń połączy zdania z odpowiadającymi im obrazkami.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie, jak poniżej. Uczeń dobierze właściwy obrazek do odpowiedniego zdania.

A. To jest dobre do jedzenia.
B. Chłopcy mogą się w tym wozić

Sprawdzian/kryteria Odpowiedź: A/2/; B/1/

Uczeń dobierze dwa zdania do odpowiednich obrazków z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Pojmowanie dosłowne: myśl główna — CEL Nr. BPo12

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń opowie najważniejsze wydarzenia.

Metoda nauczania

Przeczytaj opowiadanie. Po wysłuchaniu, uczeń opowie najważniejsze wydarzenia.

Tadek poszedł z mamą do sklepu po zakupy. Pomagał mamie wybierać produkty żywnościowe i kładł je do wózka. Potem sam przyciągnął wózek z zakupami do domu.

W domu pomógł mamie poukładać produkty żywnościowe w spiżarni. Mama podziękowała Tadkowi za pomoc i w nagrodę dała mu duże czerwone jabłko.

Następny dzień w szkole był dniem swobodnego wypowiadania się dzieci na różne tematy. Gdy przyszła kolej na Tadka, on pokazał klasie duże czerwone jabłko, które otrzymał od mamy. Tadek opowiedział dzieciom za co dostał to jabłko. Gdy Tadek skończył opowiadanie, zadzwonił dzwonek. Lekcja się skończyła i Tadek z rozkoszą ugryzł duże czerwone jabłko.

Sprawczian/kryteria

Odpowiedź:
/1/ Tadek pomagał mamie
/2/ Mama dała Tadkowi jabłko.
/3/ Tadek przyniósł jabłko do szkoły.
/4/ Tadek zjadł jabłko w czasie przerwy.

Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń wymieni główne wydarzenia z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl główna	CEL Nr.	BPo13

CEL LEKCJI

Mając dane opowiadanie i trzy możliwe tytuły, uczeń podkreśli ten, który nadaje się najlepiej do tego opowiadania.

Metoda nauczania

Każ uczniowi przeczytać opowiadanie i podkreślić tytuł najbardziej nadający się do tego opowiadania.

Tadek widział wiewiórkę.
Wiewiórka widzi orzechy.
Wiewiórka zbiera orzechy i zanosi je do swojego domku na drzewie.
Chowa orzechy w dziupli, żeby je mieć na zimę.

Podkreśl najlepszy tytuł do tego opowiadania.

A. Tadek i wiewiórka.
B. Wiewiórka chowa orzechy na zimę.
C. Zima się zbliża.

Sprawdzian/kryteria Odpowiedź: B

Po przeczytaniu opowiadania, uczeń podkreśli najwłaściwszy tytuł z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: szczegóły	CEL Nr. BPo14

CEL LEKCJI

Uczestnicząc w grupie omawiającej i ilustrującej własne doświadczenia, uczeń doda przynajmniej jedno zdanie do opowiadania, oraz potrafi je zilustrować.

Metoda nauczania

Cała klasa układa zbiorowe opowiadanie na temat przeżyć i doświadczeń uczniów. Każdy z uczniów dodaje po jednym zdaniu ilustrując je obrazkiem.

Przykład: Uczniowie byli w sadzie i zbierali jabłka. Uczeń dodaje zdanie, "zbieraliśmy jabłka."

Sprawdzian/kryteria

Uczeń doda przynajmniej jedno zdanie do zbiorowego opowiadania i zilustruje je obrazkiem z dokładnoscia 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA Pojmowanie

Poziom A

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA Czytania krytyczne: wnioski

CEL Nr. BPo15

CEL LEKCJI Majac dane niekompletne zdanie i parę obrazków, uczeń wybierze obrazek, ktory uzupełnia zdanie.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie na wzór ponizszego. Uczeń podkreśli własciwy obrazek.

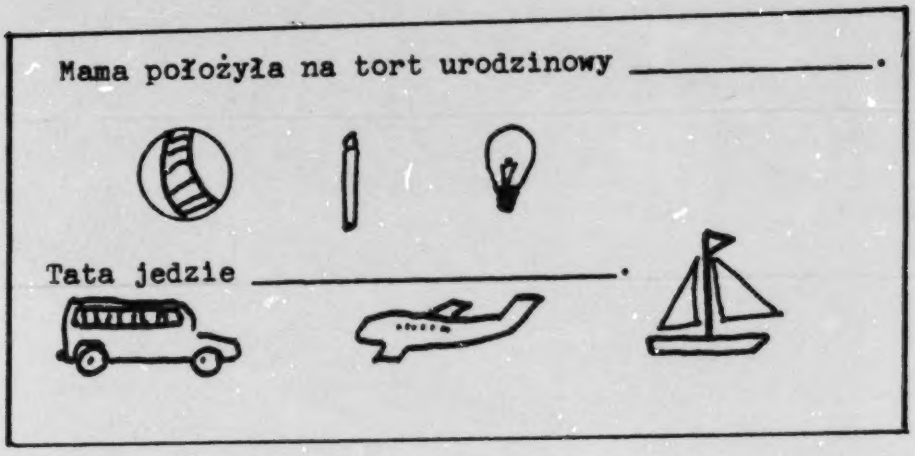

Sprawdzian/kryteria Odpowiedź: (1) swieczkę; (2) autobusem.

Uczeń wybierze własciwy obrazek, którym uzupełni zdanie z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Pojmowanie dosłowne: szczegóły — CEL Nr. BPo16

CEL LEKCJI

Mając daną serię obrazków opowiadających historyjkę i jedno pytanie z dwoma możliwymi odpowiedziami, uczeń podkreśli właściwą odpowiedź.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie według podanego wzoru. Uczeń podkreśli właściwą odpowiedź.

Na czym się Tadek poślizgął?

Sprawdzian/kryteria — Odpowiedź: na piłce

Mając dany komplet obrazków opowiadających historyjkę i pytanie z dwoma możliwymi odpowiedziami, uczeń podkreśli poprawną odpowiedź z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: myśl główna	CEL Nr. BPo17

CEL LEKCJI

Mając daną listę cytat z opowiadania przeczytanego w klasie oraz szereg postaci z tego opowiadania, uczeń dobierze cyfrę do postaci.

Metoda nauczania

Klasa powinna znać "Jasia i Małgosię" z Pierwszej czytanki. Zapytaj ucznia, kto powiedział następujące zdania:

1. "Czy to rzeczy słyszane, by ogryzać mi scianę?"
2. "Co to będzie do ranka?"
3. "Jak zabawa, to zabawa"
4. "Ja rozumu was nauczę!"
5. "Będzie teraz matusia już pociechę z was miała!"

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedź: /1/ babka z piernika; /2/ Małgosia; /3/ Jaś i Małgosia; /4/ babka; /5/ babka.

Uczeń dobierze cytaty z danego opowiadania do odpowiednich postaci z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: szczegóły	CEL Nr.	BPo18
CEL LEKCJI	Mając daną ilustrację z brakującym szczegółem, uczeń dorysuje na obrazku ten szczegół.		

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie, jak poniżej. Uczeń dorysuje pominięte szczegóły. /Wskazanym jest przeprowadzić pogadankę na temat pracy straży pożarnej oraz jej ekwipunku./

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedź: Sikawka, woda i połączenie z hydrantem są pominięte.

Uczeń dorysuje pominięte szczegóły na obrazku z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: doświadczenia osobiste	CEL Nr.	BPo19

CEL LEKCJI

Mając dany urywek do przeczytania na głos , uczeń wykaże zrozumienie treści przez zastosowanie odpowiedniej intonacji w czytaniu.

Metoda nauczania

Poleć uczniowi przeczytać po cichu następujący urywek. Po przeczytaniu urywka dla siebie, uczeń przeczyta go na głos, aby pokazać jak Janek się czuł.

Janek bawił się piłką. Zaczął padać deszcz.
Janek powiedział: "Co za pech! że to właśnie dzisiaj."
Janek poszedł do domu. Roznosił się dobry zapach.
Wchodząc do domu, zobaczył na stole ciasteczka.
Matka powiedziała: "Przykro mi, że deszcz spadł."
Janek powiedział: "Mnie też przykro, ale nie mogę się doczekać, aby zjeść te ciastka."

Sprawdzian/kryteria

Czytając na głos, uczeń wykaże zrozumienie treści stosując poprawną interpretację z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: doświadczenia osobiste	CEL Nr. BPo20

CEL LEKCJI

Po obejrzeniu filmu, historyjki obrazkowej, lub obrazka ilustrującego doświadczenia dzieci w tym samym wieku, uczeń odnajdzie w czytance opowiadanie o treści podobnej to tego, co sam widział.

Metoda nauczania

Pokaż film, historyjkę obrazkową, albo obrazek połączony z bieżącą lekcją. Uczeń odnajdzie opowiadanie o treści podobnej do tego co widział na filmie, na historyjce obrazkowej lub na obrazku.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń zareaguje na doświadczenie dotyczące jego rówieśników, obejrzane na filmie, historyjce obrazkowej lub obrazku, odnajdując podobne doświadczenie w opowiadaniu z czytanki z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Pojmowanie interpretacyjne: emocje, uczucia — CEL Nr. BPo21

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń opisze stan emocjonalny jednej z postaci w danej sytuacji.

Metoda nauczania

Przeczytaj uczniom opowiadanie, np, "Jaś i Małgosia," z Czytanki pierwszej."

Każ uczniom opisać uczucia dzieci po tym, jak babka zamknęła je w komórce.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń opisze stan emocjonalny danej postaci z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: doświadczenia osobiste	CEL Nr. BPo22
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń wykaże zrozumienie postaci przez wzięcie udziału w twórczej dramatyzacji.	

Metoda nauczania

Przeczytaj opowiadanie, np. "Trzy Swinki." Uczniowie potem odegrają wydarzenia w opowiadaniu.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń weźmie udział w dramatyzacji wydarzeń z opowiadania z dokładnością 90%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie dosłowne: szczegóły	CEL Nr. BPo23

CEL LEKCJI

Mając danych kilka określeń rzeczownikowych oraz obrazków, uczeń dobierze obrazki do właściwych określeń.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenia podobne do poniższych. Uczeń wytnie słowa i naklei je pod właściwym obrazkiem.

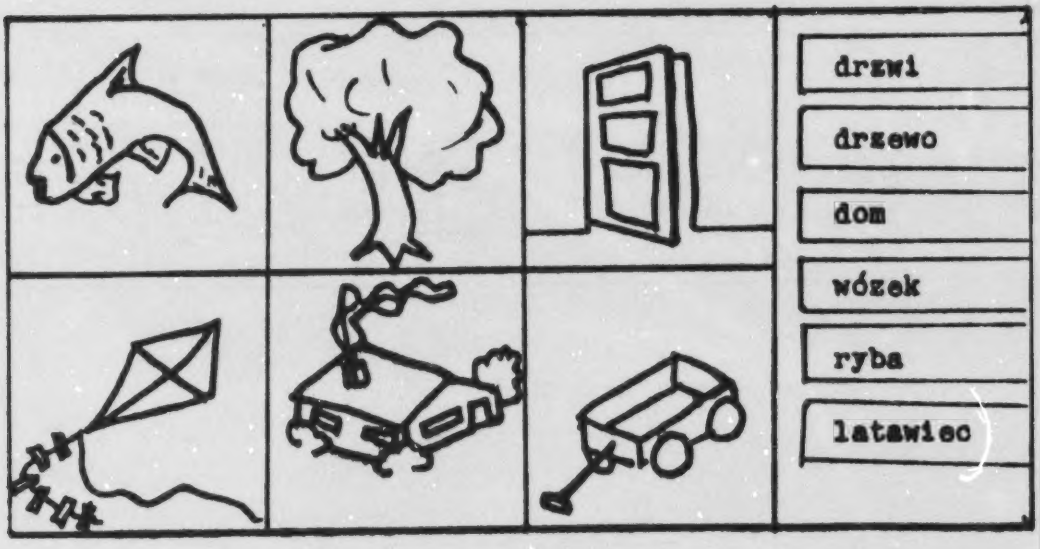

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedzi: /1/ ryba; /2/ drzewo; /3/ drzwi; /4/ latawiec; /5/ dom; /6/ wózek.

Uczeń dobierze obrazki do właściwych określeń rzeczownikowych z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: odbieranie wrażeń	CEL Nr. BPo24

CEL LEKCJI — Mając danych kilka ilustracji, z których każda ilustruje użycie jednego z pięciu zmysłów, uczeń nazwie zmysł, przy pomocy którego dane wrażenie jest odbierane.

Metoda nauczania

Daj uczniom kartkę podobną do poniższej. Uczeń nazwie zmysł, którego użycie ilustrują obrazki.

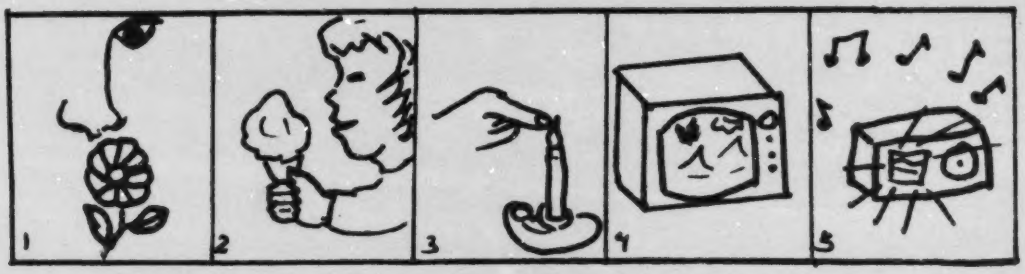

Sprawdzian/kryteria Odpowiedzi: /1/ węch;/2/ smak; /3/ dotyk; /4/ wzrok; /5/ słuch.

Uczeń rozpozna zmysł, którego użycie jest zilustrowane na każdym obrazku z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Pojmowanie interpretacyjne: nastrój	CEL Nr.BPo25
CEL LEKCJI	Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń określi jego nastrój oraz uzasadni swoją opinię.	

Metoda nauczania

Przeczytaj opowiadanie podobne do zamieszczonego poniżej. Uczeń określi nastrój urywka i powie, na czym opiera swoje zdanie.

> Janek wbiegł do domu płacząc. "Co się stało, Janku?," zapytał go ojciec. "Czemu płaczesz?" Janek próbował przestać płakać i opowiedzieć ojcu co się stało, ale im więcej próbował, tym bardziej płakał. W końcu ojciec powiedział; "Masz tu szklankę wody, napij się i usiądź." Po kilku minutach Janek się uspokoił. Ojciec zapytał go znów, co się stało.
>
> "Wiesz, tato, jechałem w parku na tym nowym rowerze, który mi dałeś na imieniny, gdy duży chłopak podszedł, zepchnął mnie z roweru, usiadł na nim i odjechał." "Czy ty go znasz?" spytał ojciec. "Nie, nigdy go przedtem nie widziałem. Biegłem za nim, ale on jechał dalej." Janek znowu zaczął płakać.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń określi nastrój urywka z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: fakt i fantazja	CEL Nr. BPo26

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu wybranego opowiadania, uczeń powie, czy wydarzenia mogły mieć miejsce w prawdziwym życiu.

Metoda nauczania

Przeczytaj przykładowe opowiadanie podobne do zamieszczonego poniżej. Uczeń powie, czy te wydarzenia mogły mieć miejsce w prawdziwym życiu.

Jurek obudził się wcześnie w sobotę rano. Był to bardzo specjalny dzień. Jurek wybierał się na dłuższą wycieczkę ze swym psem Burkiem.

Jurek wstał, pościelił łóżko, umył się, wyczyścił zęby i zjadł obfite śniadanie. Potem zawołał swego psa Burka. Burek wstał, pościelił łóżko, umył się, wyczyścił zęby i zjadł śniadanie.

Jurek spakował na drogę dużą torbę z drugim śniadaniem. Razem z Burkiem będą jeść kanapki z marmoladą i ze serem, płatki kartoflane, ciasteczka, owoce i czekoladki. Janek włożył także do torby gumę do żucia.

Ponieważ oni pójdą aż na księżyc, Jurek i Burek nałożyli trampki i ruszyli w drogę.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń po wysłuchaniu opowiadania, powie, które wydarzenia mogły się wydarzyć w życiu z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Czytanie krytyczne: opinia/osąd — CEL Nr. BPo27

CEL LEKCJI — Mając daną ilustrację i kilka słów, z których nie wszystkie odnoszą się do ilustracji, uczeń wybierze te słowa, które opisują ilustrację.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie, jak poniżej. Uczeń wybierze te słowa, które opisują obrazek.

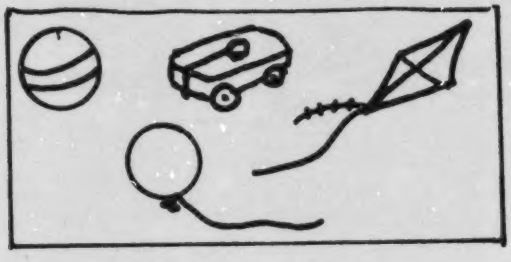

1. bawić się
2. przychodzić
3. zielony
4. uciecha
5. zabawki
6. biegać

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedzi: /1/ bawić się;/4/ uciecha; /5/ zabawki

Uczeń wybierze z danej listy te słowa, które opisują ilustrację z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: opinią/osąd	CEL Nr. BPo28

CEL LEKCJI — Mając daną serię obrazków, uczeń wywnioskuje, co się dzieje na każdym z nich.

Metoda nauczania

Przedstaw serię obrazków podobnych do poniższych. Uczeń wywnioskuje jakie jest znaczenie każdego obrazka.

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedzi: /1/ pani zamiata podłogę; /2/ bielizna moknie; /3/ pies goni chłopczyka; /4/ chłopczyk będzie zrywać jabłka.

Uczeń wywnioskuje, co się dzieje na obrazkach z dokładnością 85%.

Sprawdzian/kryteria

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Czytanie krytyczne: wynik/zakończenie — CEL Nr. BPo29

CEL LEKCJI

Mając dane nie dokończone opowiadanie, uczeń znajdzie możliwe zakończenie.

Metoda nauczania

Przeczytaj uczniowi przykładowe opowiadanie. Uczeń dopowie możliwe jego zakończenie.

Małgosia z bratem Frankiem poszła do sklepu z zabawkami. Widzieli tam dużo, dużo zabawek. Były tam lalki, piłki, łamigłówki, autka, pociągi, gry, wozy, rowery, samoloty, i wiele innych pięknych zabawek.

Małgosia miała pięćdziesiąt centów do wydania. Jej brat, Franek, miał dolara, za którego mógł kupić zabawkę. Małgosia wybrała książkę z papierowymi lalkami. Frankowi zachciało się piłki nożnej.

Małgosią zapłaciła za swoje papierowe lalki, ale Franek nie mógł kupić piłki. On miał tylko jednego dolara, a piłka kosztowała dolara i dziewięćdziesiąt osiem centów. Franek naprawdę bardzo chciał tej piłki.

Jak myślisz, co Franek zrobi?.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń dopowie możliwe zakończenie z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: opinia/osąd	CEL Nr. BPo3C

CEL LEKCJI — Mając dane opowiadanie i listę pytań "jak" i "dlaczego," opartych na jego treści, uczeń odpowie na każde pytanie.

Metoda nauczania

Przeczytaj opowiadanie podobne do poniższego. Uczeń odpowie na pytania "jak" i "dlaczego," umieszczone na końcu.

> Zbliżał się dzień Halloween. Nauczycielka Sławka powiedziała chłopcom i dziewczynkom, że w tym dniu będą mogli przyjść do szkoły różnie poprzebierani. Dzieci były tym bardzo podniecone. Będą mogły być czarownicami, kosmonautami, kowbojami, diabłami, królewnami, duchami, szkieletami, kotami i błaznami.
>
> W dniu Halloween dzieci przyszły do szkoły poprzebierane. Niektóre kostiumy były bardzo ładne, niektóre były straszące, inne bardzo barwne i żywe. W klasie Sławka było trzydzieścioro dzieci: siedemnastu chłopców i trzynaście dziewczynek.
>
> Ale- dziwna rzecz - dzisiaj było tylko szesnastu chłopców i czternaście dziewczynek. Jakież było zdziwienie dzieci, gdy Sławek zdjął swoją maskę. Kto by pomyślał, że czarownica w rzeczywistości była chłopcem!

1. Jak to się stało, że dzieci pomyliły się, co do ilości chłopców i dziewczynek?
2. Dlaczego dzieci przyszły do szkoły poprzebierane?

Sprawdzian/krytaria

Odpowiedzi: /1/ Sławka przez pomyłkę wzięto za dziewczynkę, ponieważ on się przebrał za czarownicę. /2/ Dzieci były porzebierane ponieważ był to dzień Halloween.

Po usłyszeniu opowiadania, uczeń odpowie na pytania "jak" i "dlaczego", z dokładnoscia 85%.

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Pojmowanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Czytanie krytyczne: wynik/zakończenie	CEL Nr. BPo31

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu części opowiadania, uczeń przewidzi wynik i dopowie zakończenie.

Metoda nauczania

Przeczytaj następujące przykładowe opowiadanie. Przedyskutuj opowiadanie i poleć uczniom poddać możliwe zakończenie.

> Kumka była kijanką. Na dnie stawu leżał kawałek rozbitego lusterka, w którym Kumka mogła się zawsze zobaczyć, kiedy koło niego przepływała. Pewnego dnia, Kumka, pływając, zauważyła jakieś dziwne stworzenia wskakujące do wody i wyskakujące z niej na brzeg. Stworzenia te wydały jakieś dziwaczne rechoty. Całymi dniami Kumka obserwowała te niezwykłe stworzenia. Z biegiem czasu Kumka zauważyła, że jej ciało stawało się jakieś dziwne i inne. Przepływając jednego dnia ponad lusterkiem spojrzała w nie i spostrzegła, że jedno z tych dziwacznych stworzeń spogląda w prost na nią.
>
> Jak można to sobie wytłumaczyć?

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu części opowiadania, uczeń domyśli się zakończenie z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Pojmowanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Czytanie krytyczne: wynik/zakończenie — CEL Nr. BPo32

CEL LEKCJI

Mając dane opowiadanie, oraz trzy zakończenia, Uczeń rozpozna to, które jest logicznym.

Metoda nauczania

Przygotuj opowiadanie podobne do poniższego. Uczeń wybierze logiczne zakończenie,

"Ratunku!" krzyknął Edek wbiegając na podwórko. "Ludzie, ratujcie. Wielki pies pana Kowalskiego mnie goni. On chce ugryźć mnie. On zobaczył, jak biegłem i zaczął mnie gonić. Widzę, jak pędzi za mną po ulicy. Prędko! Ratujcie!"

A. Wielki pies odleciał.
B. Edek stanął, odwrócił się i ugryzł psa.
C. Matka Edka wzięła go do domu.

Sprawdzian/kryteria

Odpowiedź: /C/ Matka wzięła go do domu.

Uczeń wybierze najbardziej logiczne zakończenie opowiadania z dokładnością 80%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM B

PRZYSWAJANIE

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: części książki	CEL Nr.	BPr1

CEL LEKCJI Mając daną książkę, uczeń rozpozna tytuł.

Metoda nauczania

Rozdaj uczniom książki dla dzieci. Przygotuj wzór podobny do poniższego. Uczniowie odnajdą tytuł książki na okładce i stronicy tytułowej, oraz przeczytają ten tytuł. Uczniowie popatrzą potem na ćwiczenie. Oni wytną i przykieją słowa odpowiadające tytułowi książki zilustrowanej na kartce ćwiczeniowej.

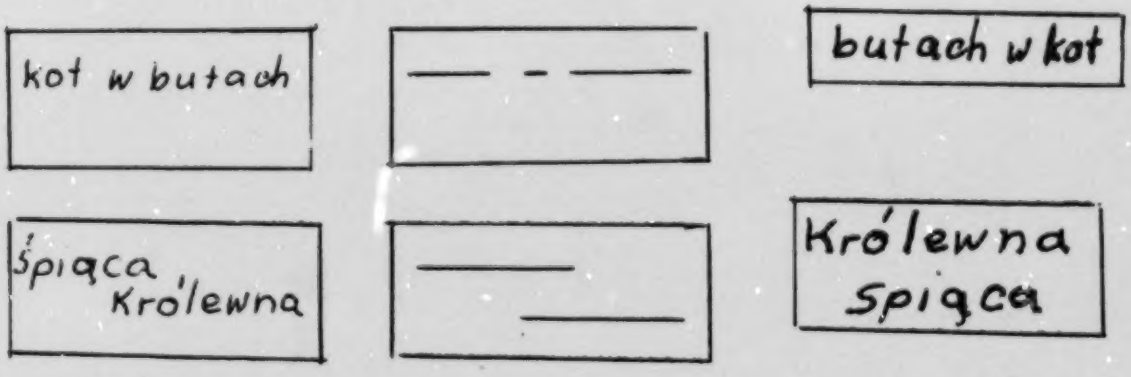

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna tytuł książki z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Odnajdywanie: plan/mapa	CEL Nr. BPr2

CEL LEKCJI — Mając dany obrazek biblioteki publicznej, uczeń odnajdzie ją na planie danej okolicy.

Metoda nauczania

Przygotuj w kopiach plan okolicy szkoły. Rozdaj plany uczniom. Objaśnij i pokaż symbole przedstawiające szkołę oraz bibliotekę publiczną. Każ uczniom znaleźć i zakreślić bibliotekę publiczną na ich planach.

Przygotuj w kopiach kartkę z symbolami szkoły oraz bibioteki publicznej. Każ uczniom wyciąć symbol biblioteki i nakleić go na symbol biblioteki na poszczególnych planach. Uczniowie potem wytną i nakleją symbole ich szkoły na poszczególnych planach.

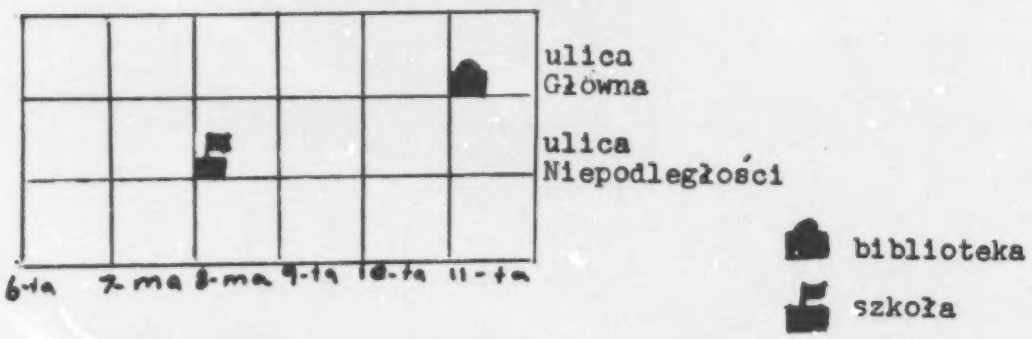

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odnajdzie dane punkty na planie okolicy dobierając odpowiednie symbole z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Odnajdywanie: plan/mapa	CEL Nr. BPr3

CEL LEKCJI Mając dany plan klasy, uczeń rozpozna poszczególne części sali.

Metoda nauczania

Połóż plan klasy na podłodze w zasięgu pola widzenia uczniów. Nazywaj poszczególne części klasy. Pokaż, gdzie te części znajdują się na planie. Raz jeszcze nazwij części klasy. Wyznacz jednego ucznia, aby stanął w jednym punkcie planu oraz drugiego, aby stanął w oznaczonej części klasy, tak, aby uczniowie zauważyli zgodność między punktem na mapie i miejscem w klasie.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń posłuży się planem klasy, aby odnaleść poszczególne części sali z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Odnajdywanie: plan/mapa	CEL Nr.	BPr4

CEL LEKCJI — Mając dany plan klasy, uczeń odnajdzie pianino, biurko nauczyciela oraz stoliki dzieci.

Metoda nauczania

Przygotuj w duplikatach plan obrazkowy klasy, który uczniowie będą mogli wycinać i naklejać. Pod planem umieść symbole pianina, biurka nauczyciela oraz stolików dzieci. Rzuć na ekran duży plan klasy, lub plan obrazkowy klasy. Rozdaj odbitki planu klasy wszystkim uczniom i każ im zakreślić pianino, biurko nauczyciela, oraz stoliki dzieci.

Powiedz uczniom,aby wycięli i przykleili symbole pianina, biurka nauczyciela oraz stolików dziecięcych na odpowiednich miejscach na ich indywidualnych planach.

Przygotuj plan klasy. Objaśnij uczniom symbole obrazkowe. Naznaczeni uczniowie odpowiedzą na pytania, oraz odnajdą obiekty na planie.

Dokąd idziemy po arkusze papieru?
Gdzie się znajduję, gdy szukam jakiejś książki?
Gdzie stoi pianino?
Gdzie znajdują się kredki?

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odnajdzie poszczególne objekty na planie klasy z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Odnajdywanie: plan/mapa	CEL Nr. BPr5
CEL LEKCJI	Mając dany plan, uczeń odpowie ustnie na pytania na które odpowiedź znajdzie na planie obrazkowym.	

Metoda nauczania

Przygotuj odbitkę planu obrazkowego, jak poniżej. Przygotuj pytania na które uczniowie odpowiedzą podkreślaniem, zakreślaniem, lub kolorowaniem, jak na przykładzie poniżej.

Gdzie jest sklep? Podkreśl go.
Gdzie jest bibioteka? Zakreśl ją kwadracikiem.
Gdzie jest szkoła? Pokoloruj ją na czerwono.
Gdzie jest plac zabaw? Zakreśl go kółkiem.
Który budynek jest blisko biblioteki? Postaw na nim "X."
Który budynek jest blisko placu zabaw? Pokoloruj go na zielono.

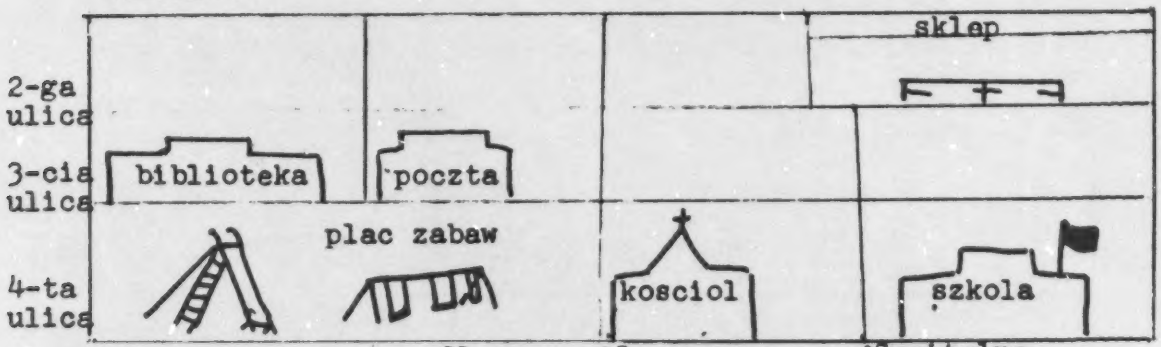

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odpowie na ustne pytania oparte na planie obrazkowym z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: alfabet	CEL Nr. BPr6

CEL LEKCJI — Mając daną literę, uczeń nazwie literę następującą poniżej w porządku alfabetycznym.

Metoda nauczania

Przygotuj ćwiczenie według wzoru podanego poniżej.

Każ uczniowi połączyć linią literę, która następuje po literze zakreślonej kółkiem.

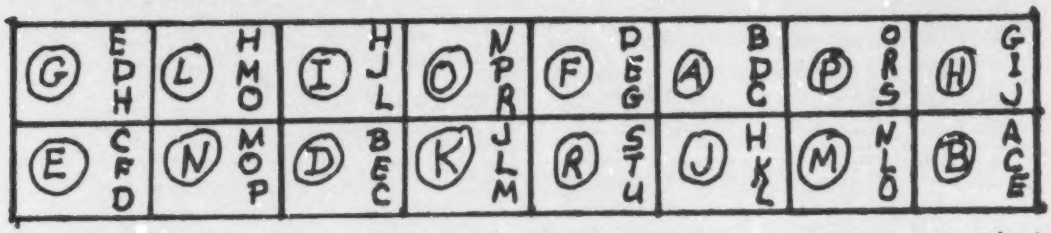

Przygotuj dodatkowe ćwiczenie według wzoru podanego poniżej. Każ uczniom wyciąć i nakleić /brakujące litery/ w odpowiednich miejscach

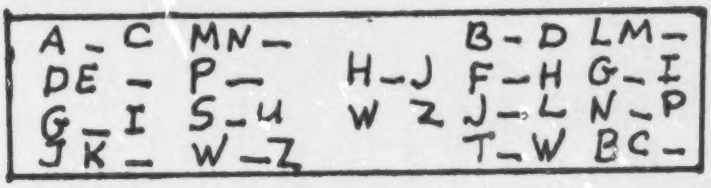

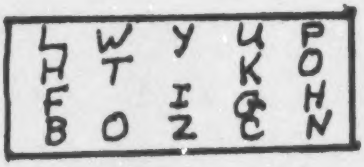

Sprawdzian/kryteria

Uczeń rozpozna literę, która następuje po danej literze w porządku alfabetycznym z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Rozpoznawanie: alfabet	CEL Nr. BPr7

CEL LEKCJI

Mając dane trzy, lub cztero literowe wyrazy, uczeń wymieni litery w tych wyrazach.

Metoda nauczania

Daj każdemu uczniowi kartkę zawierającą litery, z których można ułożyć trzy lub cztero literowe wyrazy. Napisz te wyrazy na tablicy. Uczeń wytnie litery i ułoży je na swoim stoliku tak, aby utworzyły one wyrazy napisane na tablicy.

Przykład: ryba, lis, noga, mak.

Uczeń ma poszczególne litery jak: a, b, c, d, i, o, p, t, k, itd. na stoliku. Napisz słowo kot na tablicy. Każ uczniom wymienić poszczególne litery w napisanym słowie. Uczeń wybierze ze swojego zbioru - litery k, o, t, i ułoży wyraz kot.

Powtórz to ćwiczenie z innymi słowami na tablicy.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń nazwie litery w trzech i cztero literowych słowach z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA: Przyswajanie — Poziom: B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA: Rozpoznawanie: alfabet — CEL Nr. BPr8

CEL LEKCJI: Mając dany komplet pomieszanych liter części alfabetu, uczeń ułoży je w porządku alfabetycznym.

Metoda nauczania

Przygotuj kartki zawierające kilka grup pomieszanych liter. Każ uczniom wyciąć litery dolnej części kartki i nakleić je w alfabetycznym porządku.

bacd	_____	pmon	_____	elgbkizm
egfh	_____	utsr	_____	rpndasfj
kilj	_____	ywz	_____	thouwyc

Przygotuj następujące ćwiczenie według wzoru podanego. Każ uczniom wyciąć, ułożyć i przykleić poszczególne litery tak, aby one tworzyły wyrazy. Używaj słów z elementarza.

kot	pies	kawa	woda	las	fala	noc
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
tko	sipe	waak	dawo	sal	flaa	con

Sprawdzian/kryteria

Uczeń ułoży pomieszane litery części alfabetu w porządku alfabetycznym z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

_____

_____

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Przyswajanie	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Odnajdywanie: ilustracje	CEL Nr. BPo9

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń odnajdzie na obrazku elementy związane z odpowiadaniem.

Metoda nauczania

Zbierz obrazki z kilku gazet. Pokaż jeden duży obrazek i opowiedz o nim historyjkę. Zadawaj pytania tak, aby uczniowie rozpoznawali części obrazka zgodnie z opowiadaniem. Daj każdemu z uczniów po jednym obrazku z gazety. Pozwól uczniom przestudiować obrazek i powiedzieć, co się na nim dzieje. Poleć uczniom przynieść jedną interesującą ilustrację z gazety. Wyznaczeni uczniowie opowiedzą historyjki o swoich obrazkach.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wysłucha opowiadania i znajdzie na obrazku elementy związane z tym opowiadaniem z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Przyswajanie — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Określenia: kierunki — CEL Nr. BPr10

CEL LEKCJI

Mając dane wyrażenia określające kierunki: na górze, na dole, na lewo, na prawo, blisko i daleko, uczeń użyje tych wyrazów określając położenie poszczególnych przedmiotów.

Metoda nauczania

Objaśnij dzieciom zabawę,"Szymon każe." Zabawa ta pomoże dzieciom zrozumieć kierunki przestrzenne. Każdy uczeń po kolei powinien być "wodzem" gry.

Szymon każe: "Podnieś ręce w górę."
Szymon każe: "Opuść ręce w dół."
Szymon każe: "Wyciągnij lewą rękę w przód."
Szymon każe: "Wyciągnij prawą rękę w przód."
Szymon każe: "Stań blisko następnego ucznia."
Szymon każe: "Stań daleko od następnego ucznia."

Daj uczniom małe przedmioty,jak: domki, lalki i miniaturowe mebelki. Na polecenie nauczyciela, uczniowie postawią te przedmioty na górze, na dole, na prawo, na lewo, blisko i daleko od wyznaczonego przedmiotu. Uczeń wyjaśni położenie tych przedmiotów. Uczeń będzie zmieniał pozycję przedmiotów mówiąc, że je kładzie na górze, na dole, na lewo, na prawo, blisko, lub daleko w stosunku do innego przedmiotu.

Sprawdzian/kryteria

Mając oznaczyć położenie danego przedmiotu, uczeń użyje wyrażeń kierunkowych: na lewo, na prawo, blisko i daleko z dokładnością 100%.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

POZIOM B

LITERATURA

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Literatura — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Poezja: rytm — CEL Nr. BL1,2,3

CEL LEKCJI — Słuchając rytmicznego wiersza, uczeń wybije jego takt klaskaniem, podskakiwaniem lub rytmicznym marszem. etc. /Patrz Poziom A, Cel Nr. AL2,3,4/

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Entliczek pentliczek," "Dorotka," "Żołnierzyki," "Ele mele dudki."

Przeczytaj na głos jeden z wymienionych wierszyków, kładąc nacisk na jego rytm. Uczniowie powinni słuchać z zamkniętymi oczami. Następnie należy powtórzyć ten wierszyk, z tym, że uczniowie mają kołysać się w rytm wiersza /lub klaskać, podskakiwać, uderzać w pulpit ławki/.

Kolejno, o ile jest to możliwe, poleca się zagranie dzieciom tego utworu z podkładem muzycznym. Zachęć uczniów do śpiewania razem z wykonawcą. W ramach tych zajęć może być zorganizowana zabawa rytmiczna /koło, dzieci chodzą, klaszczą w ręce, podskakują/ do melodii wiersza.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odtworzy rytm przeczytanego wiersza sposobem wskazanym przez nauczyciela /klaskanie, podskakiwanie itd./.
Ocena nauczyciela będzie decydowała o poprawności wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: rym	CEL Nr. BL4

CEL LEKCJI Słuchając wiersza, uczeń uzupełni opuszczoną, rymującą się część refrenu.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Jak kosiliśmy," "Leci, leci," z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj wiersz na głos, kładąc nacisk na powtarzającą się końcową część refrenu. Przeczytaj go ponownie i poleć uczniom dołączyć się przy powtarzaniu ostatniej części refrenu.

Przy następnych czytaniach, uczniowie sami będą uzupełniać refren.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń uzupełni opuszczoną część refrenu po usłyszeniu wiersza dwa lub trzy razy. Absolutna zgodność z tekstem nie jest konieczna.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Literatura — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Poezja: rym — CEL Nr. BL5

CEL LEKCJI — Słuchając wiersza, uczeń uzupełni opuszczone rymowane słowa.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Łata i dziura," "Osioł i róża," "Kwoka," z książki Jana Brzechwy, Sto bajek.

Wybierz wiersze, które mają kilka rymujących się słów znanych dzieciom.

Przeczytaj wiersz "Łata i dziura " na głos, akcentując słowa takie jak: rękawy, prawy, dziurawy; prawego, lewego; odpowiada, wada; wskóra, dziura.

Przeczytaj wierszyk jeszcze raz. Przeczytaj słowo rękawy, opuść prawy, przeczytaj lewego, opuść prawego itd. Uczniowie wstawią opuszczone przez nauczyciela słowa.

Można podzielić klasę na grupy, które będą uzupełniać poszczególne rymy w trakcie czytania wierszyka przez nauczyciela.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń uzupełni przynajmniej dwa rymujące się słowa w wybranym wierszu, przeczytanym przez nauczyciela.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

180

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: słowa-obrazki	CEL Nr. BL6

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wierszyka, uczeń opisze słowo-obrazek.

Metoda nauczania

Proponowane wierszyki: "O kocie co fajkę kurzył," "Dzieci mamy niedzieli," Czytanka na klasę II, /Londyn/.

Poszukaj artykułu lub obrazka, które pomogą uczniowi zidentyfikować słowo-obrazek. Pokaż te obrazki i przedyskutuj je. Przeczytaj na głos wierszyk "O kocie co fajkę kurzył," dwa lub trzy razy. podkreślając słowa takie jak : kot, fajka, dym, fotel, itd.

Przeczytaj wiersz jeszcze raz opuszczając te słowa. Uczniowie powinni je dopowiedzieć.

Zachęć uczniów do opisania, jak wyglądał kot, Czy kot siedzi w fotelu? Gdybyś chciał narysować kota, jak by on wyglądał?

Uczniowie mogą narysować ilustrację do tego wiersza.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń poda przynajmniej dwa opisane szczegóły ze słowa-obrazka w usłuszanym wierszu.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: słowa-obrazki	CEL Nr.	BL7

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu wiersza, uczeń potrafi zilustrować jedno słowo-obrazek.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "Dzieci mamy niedzieli."

Przygotuj dzieci do wysłuchania tego wiersza, omawiając dni tygodnia. Zwróć uwagę na słowa określające dni. Następnie przeczytaj dzieciom wierszyk. Należy powtórzyć czytanie kilka razy. Zapytaj dzieci, ilu ludzi występuje w tym wierszu. Ilu chłopców, ile dziewczynek, co kto robił w poniedziałek, itd.

Zachęć dzieci do narysowania ilustracji do tego wiersza.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń zilustruje usłyszany wiersz uwzględniając przynajmniej dwa opisane szczegóły.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: rozwijanie pojęcia	CEL Nr. BL8

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu wierszyka opisującego "okrągłość," uczeń wymieni okrągłe przedmioty opisane w tym wierszyku.

Metoda nauczania

Proponowany wierszyk: "Zero," J. Brzechwy.

Przygotuj dzieci do wysłuchania wierszyka przeprowadzając z nimi pogadankę na temat okrągłego kształtu. Można podać kilka przykładów na słowa określające okrągłość np.: pękaty, toczy się, okrągły, brzuch pękaty itd.

Wskazanym jest rozwiesić w klasie okrągłe przedmioty, takie jak: piłka, kłębek włóczki, kubek, kółko itp., a także ilustracje okrągłych przedmiotów.

Przeczytaj wierszyk "Zero," kilka razy. Zapytaj uczniów jak autor podkreśla kształt zera? Wciągnij wszystkich uczniów do dyskusji.

Pomóż uczniom w ułożeniu wierszyka na temat okrągłych rzeczy.

Jako pogłębienie ćwiczenia, zachęć uczniów do narysowania lub zebrania ilustracji przedmiotów okrągłych.

Sprawdzian/kryteria

Po usłyszeniu wierszyka zawierającego pojęcia kształtów, okrągłego, kwadratowego itd., uczeń rozpozna przynajmniej dwa przedmioty lub wyrażenia ilustrujące dane pojęcie.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: personifikacja	CEL Nr.	BL9

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu wiersza, zawierającego jeden wyrazisty obraz, uczeń zilustruje ten wiersz.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: "Dwa wiatry," J. Tuwima, "Księżyc," J. Brzechwy, ze 100 Bajek , "Tydzień i jego dzieci," z Czytanki dla kl. III /Londyn/.

Powiedz:"Dzisiaj przeczytam wam wiersz o tygodniu. Zamknijcie oczy i słuchajcie." Przeczytaj wiersz "Tydzień," dwa lub trzy razy. Zadaj następujące pytania:

Jak poeta opisuje dni tygodnia?
Kim jest Poniedziałek, Wtorek itd.?
Ile dzieci ma tydzień?
Co one robią?
Kto jest mamą?

Przedyskutuj pojęcie personifikacji /poeta przedstawia dni tygodnia jako ludzi/.

Zaproponuj uczniom narysownanie ilustracji do tego wiersza.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu wierszyka zawierającego personifikacje, uczeń zilustruje ten wiersz, podając przynajmniej dwa szczegóły z opisanych słów-obrazków.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: humor	CEL Nr. BL10

CEL LEKCJI — Po usłyszeniu wiersza-nonsensu, uczeń uzupełni opuszczony refren.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "Katar," J. Brzechwy.

Przeczytaj uczniom wiersz kilka razy. W trakcie trzeciego czytania każ uczniom wsławić opuszczony refren. Pomóż uczniom, gdy zajdzie potrzeba.

Przeczytaj wiersz na głos polecając uczniom uzupełnić opuszczone przez nauczyciela rymy. Gdy uczniowie dobrze znają wiersz i pamiętają go w całości, można podzielić ich na grupy i kontynuować ćwiczenie.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń uzupełni opuszczony refren z wierszyka-nonsensu czytanego przez nauczyciela.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: nastrój	CEL Nr. BL11

CEL LEKCJI Wysłuchawszy wiersza, uczeń określi go jako pogodny, smutny, wesoły lub poważny.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "Mija roczek szkolny," z Pierwszej czytanki.

Przygotuj uczniów do słuchania wiersza, przeprowadzając pogadankę na temat, co nam sprawia przyjemność. O ile możliwe, pokaż ilustracje wesołych i smutnych twarzy.

Przeczytaj wiersz dwa lub trzy razy i zapytaj uczniów, czy wiersz jest wesoły, czy smutny i dlaczego. Zachęć uczniów do wypowiadania ich własnych przeżyć. Pomóż dzieciom ułożyć wspólnie wiersz na dany temat.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu wiersza, uczeń rozpozna panujący w nim nastrój.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: miejsce akcji	CEL Nr. BL12

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu wiersza, uczeń rozpozna miejsce akcji na podstawie danych szczegółów.

Metoda nauczania

Proponowany wiersz: "Słowik," J. Tuwima.

Uprzedź uczniów, żeby zwracali uwagę na szczegóły wskazujące miejsce akcji. Każ im słuchać tego wiersza z zamkniętymi oczami, próbując wyobrazić sobie położenie gniazdka słowika.

Przeczytaj wiersz dwa lub trzy razy. Zapytaj uczniów o słowa, które wyraźnie określają miejsce gniazdka pani Słowikowej.

Aby pomóc uczniom wyobrazić sobie miejsce akcji w wierszu, zadaj następujące pytania:

Gdzie była pani Słowikowa?
Co było domem rodziny Słowików?
Gdzie znajdowało się gniazdko?

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu wiersza, uczeń rozpozna przynajmniej dwa szczegóły, które określają miejsce akcji.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Poezja: wiersz liryczny i narracyjny	CEL Nr. BL13

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu dwóch wierszy jednego lirycznego i drugiego narracyjnego, uczeń rozpozna ten, który opowiada historyjkę.

Metoda nauczania

Proponowane wiersze: Liryczny: "Mnie wszystko tak cieszy," z Czytanki na kl. II, Narracyjny: "Dzięcioł," z Pierwszej czytanki,

Przygotuj uczniów do czytania wiersza narracyjnego przeprowadzając pogadankę na temat ptaków, pracy dzięcioła.

Przeczytaj wierszyk jeszcze raz i zapytaj [illegible]ów o ich reakcje. Zapytaj, co robił dzięcioł? Jak się czuło d[illegible]wo? itp. Zachęć uczniów do zilustrowania wierszyka obrazkami.

Wkrótce potem przeczytaj uczniom wiersz liryczny. Zapytaj dzieci o ich wrażenia po wysłuchaniu tego wiersza.

O czym była mowa w tym wierszu?
Czy tak samo kocha się ojczyznę jak tatę i mamę?
Czy ten wierszyk opowiada historyjkę?

Przeczytaj wiersz narracyjny jeszcze raz. Porównaj go z wierszem lirycznym. Rozdaj kartki, na których są ilustracje związane z obydwoma wierszami. Poleć dzieciom zakreślić kółkiem ilustrację odnoszącą się do wiersza narracyjnego.

Sprawdzian/kryteria

Po usłyszeniu wierszy lirycznego i narracyjnego, uczeń rozpozna ten, który opowiada historyjkę.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Folklor: kolejność wydarzeń	CEL Nr.	BL14

CEL LEKCJI

Wysłuchawszy bajki ludowej uczeń,posługując się ilustracjami do niej odtworzy jej treść z pamięci.

Metoda nauczania

Proponowane bajki: "O Lechu, Czechu i Rusie," albo "Czerwony Kapturek."

Przeczytaj bajkę o Czerwonym Kapturku na głos, zwracając uwagę dzieci na ilustracje do tej bajki /Ilustracja powinna przedstawiać kolejne wydarzenia/.

Zachęć uczniów do udziału w dramatyzacji tej bajki.
Rozdaj role na początek, środek i koniec bajki.
Każ kilku uczniom powtórzyć treści bajki przed całą klasą, pomagając sobie w tym ilustracjami z książki.

Można wprowadzić piosenkę o"Czerwonym Kapturku," i śpiewać ją z dziećmi. Dzieci mogą również opowiedzieć tę bajkę posługując się kukiełką wyobrażającą Kapturka.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń opowie bajkę pomagając sobie ilustracjami do niej. Bajkę tę uczeń nagra na taśmę. Nauczyciel zadecyduje o poprawności wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Folklor: kolejność wydarzeń	CEL Nr. BL15

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu bajki, uczeń odtworzy akcję pantomimicznie.

Metoda nauczania

Proponowana bajka: "Prawdziwa królewna," Andresena lub jakieś opowiadanie ludowe.

Przeczytaj bajkę na głos. Pomóż uczniom w odtworzeniu mimicznym jednej ze scen bajki, np. jak królewna poszła spać. Uczniowie powinni kolejno odtwarzać tę scenę.

Jako rozszerzenie zajęć poleć uczniom namalować wspólnie dużą ilustrację do tej bajki.

Dzieci mogą również posługiwać się kukiełką.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń pantomimicznie przedstawi kolejność wydarzeń w usłyszanej bajce. Nauczyciel osądzi poprawność wykonania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: fabuła	CEL Nr. BL16

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu realistycznego opowiadania, uczeń narysuje do niego ilustracje w poprawnej kolejności.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie: "A kuku," z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj opowiadanie na głos.

Zachęć uczniów do powtórzenia tego opowiadania na podstawie ilustracji.

Ilustracje do opowiadania powinne być rozwieszone na widocznym miejscu. Przygotuj uczniów do rysowania ilustracji do opowiadania, omawiając z nimi wydarzenia na początku, w środku i na końcu opowiadania.

Początek: Tato wrzuca na wóz siano.
Marysia stoi koło taty.

Środek: Marysia śpi na sianie.
Szukają Marysi.

Koniec: Marysia się znalazła.
Tata zdjął Marysię z wozu.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania, uczeń zilustruje je kolejnymi rysunkami uwzględniając przynajmniej jedno wydarzenie z początku, jedno ze środka i jedno z końca opowiadania.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom	B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: realizm i fantazja	CEL Nr.	BL17

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu opowiadania realistycznego i fantastycznego, uczeń odróżni jedno jako prawdziwe, a drugie jako zmyślone.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadania: "Bajka o mamusi," -- fantazja, "A kuku,"-opowiadanie realistyczne, z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj opowiadanie, "Bajka o mamusi." Pokaż dzieciom ilustracje do tego opowiadania. Przeprowadź z dziećmi pogadankę na temat, co w opowiadaniu jest zmyślone. Podkreśl, że nic samo się nie robi. Porównaj elementy fantastyczne z tego opowiadania z elementami realistycznymi z drugiego opowiadania. Rozdaj dzieciom ćwiczenia w których są ilustracje do obu opowiadań. Każ uczniom zakreślić ilustracje do "prawdziwego" opowiadania.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń odróżni "prawdziwe" opowiadanie od "zmyślonego" i uzasadni swój wybór przynajmniej jednym zdaniem.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Literatura — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Opowiadanie: realizm i fantazia — CEL Nr. BL18

CEL LEKCJI

Po wysłuchaniu fantastycznego opowiadania, uczeń rozpozna je jako fantastyczne, w odróżnieniu od realistycznego i uzasadnić swoje zdanie.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie: "Świat za sto lat," z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj opowiadanie na głos, ilustrując je obrazkami. Po przeczytaniu zachęć uczniów do wypowiadania się na temat usłyszanego opowiadania.

Zwróć dzieciom uwagę na to, że jest to opowiadanie nie przedstawiające prawdziwych wydarzeń. Nie wiemy bowiem, co będzie za sto lat. Autor wymyślił sobie maszyny itp. Zwróć uwagę na maszyny, sposób podróżowania, sposób mieszkania ludzi za 100 lat. Używaj słów, prawdziwy, zmyślony, na - niby itd. Przedyskutuj ich znaczenie. Wprowadź inne wyimaginowane postacie z bajek, jak: krasnoludki, wróżki, czarownice, olbrzymi, mówiące zwierzęta itd. Pomóż uczniom w robieniu masek tych wyimaginowanych postaci. Można to zrobić w formie rysunków.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu fantastycznego opowiadania, uczeń rozpozna je jako zmyślone.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Literatura — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Opowiadanie: charakterystyka — CEL Nr. BL19

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu realistycznego opowiadania, uczeń wybierze z trzech zdań jedno, które najlepiej opisuje głównego bohatera.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie: "Porządna praca," z Czytanki dla klasy II.

Zapytaj dzieci, jak one pomagają w domu. Może chłopcy czyszczą buty? Zachęć uczniów do opowiadania o sobie. Dzieci powinny zastanowić się nad tym, czy pomoc w domu to praca.

Przeczytaj opowiadanie,"Porządna praca," pokazując odpowiednio dobrane ilustracje.

Po przeczytaniu opowiadania, każ uczniom wybrać jedno z trzech zdań, które najlepiej określa Janiczka.

A/ Janiczek myje ręce.
B/ Janiczek mówi do butów.
C/ Janiczek to dzielny chłopak, potrafi już porządnie pracować.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wybierze z trzech zdań to,które najlepiej określa bohatera przeczytanego opowiadania realistycznego.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

194

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Opowiadanie: charakterystyka	CEL Nr. BL20

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu realistycznego opowiadania, uczeń powie, jak się czuły poszczególne postacie tego opowiadania w danych sytuacjach.

Metoda nauczania

Przygotuj opowiadanie: "Przyjacielska pomoc," z Pierwszej czytanki.

Przygotuj odpowiednie obrazki ilustrujące uczucia, emocje. Zwróć uwagę na uczucia bohaterów opowiadania takie, jak wesoły, szczęśliwy. smutny, przestraszony. itd.

Przeczytaj opowiadanie. Zachęć uczniów do wypowiadania się na temat uczuć psa, wilka, gospodarzy itp.

Zapytaj uczniów, jak oni by się czuli w podobnej sutuacji. Każ im znaleść jedno słowo opisujące ich uczucie w danej sytuacji. Napisz te słowa. Następnie zadaj pytania na temat uczuć bohaterów i każ uczniom znaleźć odpowiednie słowa napisane na tablicy i wyrażające dane uczucia.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania i przedyskutowaniu bohaterów występujących w tym opowiadaniu, uczeń opisze uczucia tych bohaterów w danych sytuacjach.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA Literatura

Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA Folklor: charakterystyka

CEL Nr. BL21

CEL LEKCJI Po wysłuchanku bajki ludowej, uczeń wczuje się w rolę bohatera tej bajki i opisze jego uczucia w danej sytuacji.

Metoda nauczania

Proponowana bajka: "Czerwony Kapturek," Wskazanym jest pokazanie dzieciom tej bajki na filmie. Jeżeli uczniowie nie znają tej bajki, należy ją uprzednio przeczytać.

Pomóż uczniom w opisywaniu przeżyć Czerwonego Kapturka w różnych sytuacjach z bajki. Zadaj następujące pytania:

1. Jak się czuł Kapturek, gdy szedł przez las?
2. Jak się czuł, gdy zobaczył wilka przebranego w suknię babci?
3. Co o tym myślisz?

Zachęć uczniów do odegrania poszczególnych scen z bajki. Można zaśpiewać piosenkę o Czerwonym Kapturku dodatkowo. Dramatyzację bajki można przeprowadzić przez wspólne wykonanie masek i rekwizytów charakteryzujących poszczególne postacie.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu bajki, uczeń potrafi wczuć się w sytuację głównego bohatera i opisze ją w związku z wydarzeniami, które ten bohater przeżył.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA Literatura Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA Opowiadanie: charakterystyka CEL Nr. BL22

CEL LEKCJI Mając dane współczesne opowiadanie o fantastycznych zwierzętach, uczeń opisze uczucia bohatera w końcowej fazie opowiadania.

Metoda nauczania

Proponowana bajka: "Chory kotek."

Przeczytaj bajkę, pokaż ilustracje. Zadaj uczniom pytania dotyczące osobistych reakcji na temat choroby, wizyty doktora, ścisłej diety, zażywania lekarstw itp. Zadawaj pytania typu:

"Co by było, gdyby wydarzenia potoczyły się inaczej?"

Można wspólnie z dziećmi zrobić duży model kotka. Pomóż uczniom w formułowaniu poprawnych odpowiedzi na zadawane pytania o chorobie kotka.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu fantastycznej bajki o zwierzętach, uczeń wczuje się w postać głównego bohatera i opisze jego uczucia w końcowej fazie bajki.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA Literatura — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA Tekst informacyjny — CEL Nr. BL23

CEL LEKCJI Mając dane opowiadanie i artykuł informacyjny o zwierzętach, uczeń odróżni opowiadanie od artykułu.

Metoda nauczania

Proponowane tytuły: "Chory kotek" /opowiadanie/,"O kotkach domowych,"/artykuł informacyjny z encyklopedii/.

Przeczytaj artykuł informacyjny o kotach. Przedyskutuj z dziećmi życie kotów. Pokaż obrazki z kotami. Można zapytać dzieci, które mają w domu koty, jak je karmią, itd. Zwróć dzieciom uwagę na to, że przeczytany artykuł daje informacje o kotach, jak je hodować, karmić, jakie mamy rasy kotów, itd.

Przeczytaj uczniom opowiadanie o "Chorym Kotku" i pokaż ilustracje. Zwróć uwagę na to, że kot w tym opowiadaniu jest zmyślonym kotem i wszystko, co on robi jest wymysłem autora. Podkreśl fakt, że kot ten zachowuje się tak, jak człowiek. Wskaż na różnicę między prawdziwym kotem, a tym z opowiadania.

Poleć uczniom narysować na jednej kartce prawdziwego kota, a na drugiej kota z opowiadania.

Napisz tytuły obydwu tekstów na tablicy. Każ uczniom przepisać tytuł, który należy do opowiadania.

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania i artykułu informacyjnego na temat danego zwierzęcia, uczeń odróżni opowiadanie.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA	Literatura	Poziom B
UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA	Dramat	CEL Nr. BL24

CEL LEKCJI Po wysłuchaniu baśni ludowej, uczeń odtworzy jej treść przy użyciu kukiełek.

Metoda nauczania

Proponowana bajka: "Baśń o smoku i Krakusie," z Pierwszej czytanki.

Wykorzystaj ilustracje z książki, obrazki podkreślające kolejne wydarzenia fabularne czytanej baśni. O ile dzieci jej nie znają, jako pierwsza czynność wskazane jest przeczytanie tej bajki.

Zachęć uczniów do wypowiadania się na temat wydarzeń, które miały miejsce na początku, w środku i na końcu tej baśni.

Po tak przedyskutowanym opowiadaniu można zorganizować dramatyzację tej baśni za pomocą kukiełek. Daj możność wszyskim uczniom wzięcia udziału w tych zajęciach.

Sprawdzian/kryteria

Uczeń wykaże zrozumienie pojęcia dramatyzacji, posługując się kukiełkami w odtworzeniu fabuły usłyszanej baśni ludowej.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

UMIEJĘTNOŚĆ OGÓLNA — Literatura — Poziom B

UMIEJĘTNOŚĆ SPECYFICZNA — Dramat — CEL Nr. BL25

CEL LEKCJI — Po wysłuchaniu opowiadania i jego dramatyzacji, uczeń rozpozna dramatyzację jako przedstawienie sceniczne.

Metoda nauczania

Proponowane opowiadanie: "Zuchy," z Pierwszej czytanki.

Przeczytaj na głos opowiadanie, pokazując obrazki w trakcie czytania.

Zapytaj, "O kim jest mowa w opowiadaniu? /Odpowiedzi: o babci, o dzieciach/.

Powiedz jednej grupie dzieci, aby narysowały miotełkę, kubeł, miskę i aby je wycięły. Inna grupa może narysować domek babci, ogródek i chwasty.

Zapytaj które z dzieci chcą na ochotnika zagrać rolę babci lub dzieci. Po dramatyzacji, powiedz uczniom, że opowiadanie to przemieniło się w przedstawienie sceniczne. Napisz "przedstawienie" na tablicy. Przeczytaj głośno zdanie i poproś uczniów, aby napisali na kawałku papieru opuszczone słowo:

"Myśmy przerobili opowiadanie "Zuchy" w . . . . . ."

Sprawdzian/kryteria

Po wysłuchaniu opowiadania oraz wzięcu udziału w jego dramatyzacji, uczeń rozpozna dramatyzację, jako przedstawienie sceniczne.

Czytanka podstawowa

Lektura pomocnicza

Inne źródła

BIBLIOGRAFIA

1. Aleksandrzak Stanisław, Rytlowa Józefa, W szkole i w domu , Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl.II. Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1976.

2. Aleksandrzak Stanisław, Przyprowski Zbigniew, W naszej gromadzie, Podręcznik do nauki języka polskiego dla kl.III. Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne,Warszawa 1975

3. Bogdanowiczowa Zofia, Zabawy dydaktyczne dla przedszkoli, P.Z.W.S. Warszawa 1973

4. Brzechwa Jan, Mrówka, Ruch, Warszawa 1971

5. Brzechwa Jan, Kot w butach, Czytelnik, Warszawa, 1967

6. Brzechwa Jan, Sto bajek, Czytelnik, Warszawa

7. Chodzi, chodzi Baj po ścianie, wiersze i kołysanki, Nasza Księgarnia, Warszawa 1966

8. Falski Marian, Elementarz , Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1975

9. Jachowicz Stanisław, Chory kotek, Nasza Księgarnia, Warszawa, 1966.

10. Kowalczewska Anna, Język polski,(na klasy II, III, IV), P.Z.W.S. Warszawa 1962

11. Makuszyński Kornel, Walentowicz M. Wanda leży w naszej ziemi, Wydawnictwo Literackie, Krakow, 1976.

12. Makuszynski Kornel, O wawelskim smoku, Wydawnictwo Literackie, Kraków, 1976

13. Otwinowska Jadwiga, Moja czytanka, kl. III. wyd. III. Polska Macierz Szkolna Zagranicą, Londyn, 1964

14. Platos Jan, Reszczyńska-Stypińska Marta, Czytanka na klasę II-ą, B. Swiderski, Londyn, 1962

15. Słońska Irena, Pierwsza czytanka,Wyd. Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1975.

16. Seven Polish Folk Tales - tape - Polish Teachers Assoc. in America Inc. P. 1976.